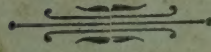

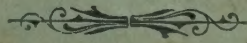
ವೀರಮಾತ

ಸಂಪಾದಕೀಯ	೧
(೧) 'ಯುಗಾದಿ' (ಕವನ) ಅನಂದಕಂದ	೫
(೨) ಹೊಸಕಾಲ ಬರುತಲಿದೆ ಶ್ರೀಮತಿ ವೆಂಕಮ್ಮ ಕೊಯಿಮತ್ತೂರ	೬
(೩) ಸ್ವರ್ಣ ದೀಪಾವಳಿಯ ಸಂಚಾರ ,, ರತ್ನಮ್ಮ ಎಂ. ಎ. ಬೆಂಗಳೂರ	೯
(೪) ವನಿತಾಸೇವಾ ಸಮಾಜ ಶ್ರೀ ಸಾನೆ ಗುರೂಜಿ.	೧೫
(೫) ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಶ್ರೀ ಕಿಶೋರಲಾಲ ಮಶ್ರೂವಾಲಾ	೧೬
(೬) ವೀರಮಾತೆ ಜೀಜಾಬಾಯಿ (ಕವನ) ಫತ್ತೇಪೂರ ಶಾಮಣ್ಣಾ	೨೦
(೭) ಸ್ತ್ರೀಯರ ಆರೋಗ್ಯ ವೈದ್ಯ ಗುಂಡಾಚಾರ್ಯ ಸವಣೂರ L.A M.S.	೨೧
(೮) ಸುದ್ದಿ ಸಮಾಚಾರ	೨೩
(೯) ಮನೆಯ ಶುಚಿ-ರುಚಿ ನೀರಜಾ	೨೮
(೧೦) ಮಾತಿನ ಜಾಣ್ಮೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾ ಮಹಿಷಿ ಬಿ. ಎ. ಬಿ. ಟಿ.	೩೦
(೧೧) ಹಕ್ಕು ಹೊಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಮಾನತೆ ಶ್ರೀ ಮಳೆಯೆ ಗೋ.	೩೩
(೧೨) ಹೆಣಕೆ ಕಸೂತಿಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯುವ ವಿಧಾನ. ಸರೋಜಿನಿ	೩೬
(೧೩) ಕಾನೂನು ವಿಭಾಗ	೩೯
(೧೪) ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಗಲ್ಲು (ನಾಟಕ) ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವಂತರಾವ	
ಮೆಳೆಬೆನ್ನೂರ B.Sc., LL. B.	೧-೮

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಲ

ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಿನಿ ಮಹಿಷಿ M. A. ಮುಖ್ಯ ಸಂಪಾದಕೀಯರು.

,, ವೆಂಕಮ್ಮ ಕೊಯಿಮತ್ತೂರ } ಸಹ ಸಂಪಾದಕೀಯರು.
,, ಸರೋಜಿನಿ ಮೆಳೆಬೆನ್ನೂರ }

ಶ್ರೀಯುತ ನಾರಾಯಣ ಶರ್ಮಾ ಸದಸ್ಯರು

,, ನಾ. ಶ್ರೀ. ರಾಜಪುರೋಹಿತರು. ,,
,, ಮಳೆಯೆ ಗೋವರ್ಧನ ರಾಯರು. ,,
,, ವಿನೀತ ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾಯರು. ,,
,, ಹೊನ್ನಾ ಪುರಮಠ ಸಿ. ಜಿ. B.A., LL.B. ,,
,, ರಂಗನಾಥ ನೆಗಳೂರ M. A., LL. B. ,,

ವೀರಮಾತೆ

ಕೇವಲ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿಕಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಮೊಸಲಿಟ್ಟು
ಕನ್ನಡ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ.

ಸಂಪುಟ ೧ } ಜೇಷ್ಠ ಪೌರ್ಣಿಮಾ ಜೂನ್ ೧೯೫೨ } ಸಂಚಿಕೆ ೧

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಮಹನೀಯರೆ,

ಇಂದಿನ ಈ ನಟಪೌರ್ಣಿಮೆಯ ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ 'ವೀರಮಾತೆ'ಯ ಪ್ರಥಮ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ತಮ್ಮೆದುರು ಇಡಲು ಸಂತೋಷವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಶುಭಾಶೀರ್ವಾದ ಸಹಕಾರಗಳ ಮೂರ್ತಸ್ವರೂಪವೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

'ವೀರಮಾತೆ' ಪಕ್ಷಾಂತಿತ ಕನ್ನಡ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ; ಸೋದರಿಯರ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಪ್ರಗತಿಯೇ ಅದರ ಉದ್ದೇಶ. ಹಾಗೆಂದು ಸೋದರರಿಗೆ ಇದರ ಸಂಬಂಧ ವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಗೃಹಿಣಿ ಸುಂಸಸ್ಕೃತಳಾಗಿ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲವೇ ಮನೆಯ ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ಸುಖ ಸಮಾಧಾನಗಳು ನೆಲೆಸುವದು? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, 'ವೀರಮಾತೆ' ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮೆಚ್ಚಲೇ ಬೇಕಾದ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ.

ಪತ್ರಿಕೆ ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುವ ಒಂದು ಸಾಧನ; ಪ್ರಜಾ ತಂತ್ರದ ಇಂದಿನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಬೆಲೆಯಿದೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬಳಿಕ ಜನಾಂಗದ ಅರ್ಥಭಾಗವನ್ನಾ ಕ್ರಮಿಸಿದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ-ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿವೆ? ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿವೆ? ಇದ್ದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಫಲವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕಾದ ಮಾತು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವದರ ಅಗತ್ಯ ವೇನು? ಇನ್ನುಳಿದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಾರವೇ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹುಟ್ಟಬಹುದು. ಎಲ್ಲದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಥಾನ ದೊರೆತರೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಳವಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ? ಅದೂ ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದುಳಿದವರೆಂದು ಎಣಿಸಲ್ಪಡುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ? ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸ್ಥಳದೊರೆತರೇ ಅಲ್ಲವೇ ಸ್ತ್ರೀಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುವದು?

‘ವೀರಮಾತೆ’ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಜನ ವಿದುಷಿಯರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಹೊರಟುದಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಭಾವಂತರೂ ಮೇಧಾವಿಗಳೂ ಆದ ಮಹಿಳೆಯರು ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ ತಮ್ಮ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಅದರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಮಾತು ಹೇಗೆ? ಮನೆಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವದೇ ತಮ್ಮ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನೂ, ಮಾತೆಯ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಮುಂದೆಕರೆದು ತರುವದು ‘ವೀರಮಾತೆ’ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಯೋಗ್ಯತೆಯುಳ್ಳವರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟರು; ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿರಾದರೂ ಬಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವದು ಇನ್ನುಳಿದವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ‘ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ’ ವೆಂದರೇನೆಂಬುದೇ ಇಂದು ಅನೇಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯದು; ಮಾತಿನಲ್ಲೂ ಅಷ್ಟೇ, ಕಾರ್ಯದಲ್ಲೂ ಅಷ್ಟೇ. ಅವರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ದಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂಧನಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು. ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಂಧನ, ಮನದಲ್ಲಿಯೂ ಬಂಧನ. ಅಂದು ಗಾಂಧೀಜಿ ಪರಾಧೀನ ಜನತೆಯ ಮನದ ದಾಸ್ಯವನ್ನು ತೊಲಗಿಸಲು ಹೆಣಗಾಡಿದಂತೆ ಇಂದು ಮಹಿಳೆಯರ ಮನದ ದಾಸ್ಯವನ್ನು ದೂರಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಾಸ್ಯ ತೊಲಗಿದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಅನಿಷ್ಟವಿಲ್ಲ; ಬಲಶಾಲಿಯೊಬ್ಬನು ದುರ್ಬಲನನ್ನು ಗೆದ್ದು ಸುಖಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಬಲಶಾಲಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಸುಖಪಡುವದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾತ್ವಿಕ ಇನಂದವಿದೆ. ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಗೆಯ ವಿಕಾಸಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಕಾವಲಿನ ಬಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯಕೂಡ ನಿಜವಾದುದಲ್ಲ; “Guarded chastity is no chastity” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಮಾತು ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯ.

ಇಂದು ರಾಜಕಾರಣ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಘೋರಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಂದು ಅದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೂರಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀಯಾದರೂ ಅಷ್ಟೇ; ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಅವಳು ಹಿಂಬಾಲಿಸದಿದ್ದರೂ, ರಾಜಕಾರಣವೇ ಇಂದು ಅವಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಬಳಿಕ ಅದರಡೆಗೆ ಕಣ್ಣಿತ್ತಿ ನೋಡದಿರುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯಾದಾಗ, ತನ್ನ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳೇನು? ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತರುವುದು ಹೇಗೆ? ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡವೆ? ಇಂದು ಅವರು ಯಾರೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆಯೂ ತಮ್ಮ ಭಾರವನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿಕೊಟ್ಟು ಸಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಪಾಲಿನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸಿಯೇ ಅವರು ಉಣ್ಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದ ಭಾರವನ್ನು ಅವರು ಅರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ.

‘ವೀರಮಾತೆ’ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಜೀವಾಳದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವದೇ ಬಗೆಯ ಸಂಕುಚಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದೇ ವರ್ಗದ ಅಥವಾ ಕೆಲವೇ ವರ್ಗಗಳ ಹಿತಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ‘ವೀರಮಾತೆ’ಯ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ; ‘ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಾಗಿ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ’, ಯೆಂದರೆ ಪುರುಷರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅದರರ್ಥವಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಎದುರಿಸಿ, ಶೀಲ, ಸುಚರಿತ್ರ ಸಂಪನ್ನವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುವದೇ ವೀರಮಾತೆಯ ಗುರಿ.

ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮುನ್ನಡೆಗನುಸರಿಸಿ, ಪ್ರತಿಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಇಂದು ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆದಿದೆ. ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮದ ಫಲವು ಸ್ತ್ರೀಜೀವನಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟು ಕೇವಲ ಹಳೆಯದಕ್ಕೇ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಯಾವದೇ ಪ್ರಗತಿಪರ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಮೇಲೆ ಅವಶ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ; ಹಿತಕಾರಕವೂ ಅಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೇವಲ ಹೊಸದನ್ನೇ ಮೆಚ್ಚುವದೂ ಅಷ್ಟೊಂದು ಉಚಿತವಲ್ಲ.

ಪುರಾಣಮಿತ್ಯೇವ ನ ಸಾಧು ಸರ್ವಂ, ನ ಚಾಪಿ ಕಾವ್ಯಂ ನವಮಿತ್ಯವದ್ಯಮ್ |
ಸಂತಃ ಪರೀಕ್ಷಾನ್ಯತರದ್ ಭಜಂತೇ ಮೂಢಃ ಪರಪ್ರತ್ಯಯನೇಯಬುದ್ಧಿಃ ||

ಎಂಬ ಮಹಾಕವಿ ಕಾಲಿದಾಸನ ವಚನದಂತೆ ನಮ್ಮ ‘ವೀರಮಾತೆ’ ಯಾದರೂ ಹಳೆಯದು ಹೊಸದು ಎನ್ನದೆ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಸಾರವತ್ತಾದುದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವದು.

ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬೇನೆಯವರನ್ನು ಆರೈಕೆಯಿಂದ ಸಂತಯಿಸಿ, ನಿರ್ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವ ತುಂಬಿ, ನಿರುತ್ಸಾಹಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗೊಳಿಸುವದೇ ‘ವೀರಮಾತೆ’ಯ ಪ್ರಬಲವಾದ ಇಚ್ಛೆ.

ಉದ್ದೇಶಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ 'ವೀರನಾತೆ'ಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಲೇಖಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಲೆ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಸ್ತ್ರೀಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜಕಾರಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಗೃಹವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಾಕಶಾಸ್ತ್ರ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವಿದೆ; ಜೊತೆಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವಾದ ಮಕ್ಕಳ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗುವದು. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲೇಖಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುವ ಎಲ್ಲೆಡೆಯ ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರ ಲೇಖಗಳಿಗೂ ಸುಸ್ವಾಗತವಿದೆ. ಇನ್ನು ಯಾವದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಕಂಡಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಓದುಗರು ಹಾಗೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಸೇರಿಸಲಾಗುವದು. ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ತ್ರೀವಿಷಯಕ ಕಾನೂನಿನ ವಿಚಾರ. ಭಾರತದ ಒಳಹೊರಗಿನ ವಿವಿಧ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪರಿಚಯಗಳನ್ನೂ ಇದಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಥಮ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಹೊಸತಾದುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನಕೊಟ್ಟು ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವ ಹಳೆಯದರ' ವಿಚಾರವಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುವ ಲೇಖವಿದೆ, ನ್ಯಾಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ಘಟನೆಯನ್ನು ತೂಗಿ ನೋಡುವ ಮತ್ತೊಂದರ ಲೇಖವಿದೆ. ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವಂತರಾಯರ, 'ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆಗಲ್ಲು' ಎಂಬ ನಾಟಕದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಭಾಗವಿದೆ, ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಎಂ. ಎ. ಇವರ 'ಸ್ವರ್ಣ ದೀಪಾವಳಿಯ ಸಂಚಾರ' ಎಂಬ ತಿಳಿಯಾದ ಹಾಸ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಲಲಿತಸಾಹಿತ್ಯದ ಭಾಗವಿದೆ, ಜೊತೆಗೆ ಹೆಣಕೆ, ಕಸೂತಿ, ಗೃಹನಿರ್ವಹಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತ ಭಾಗಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ಸಲ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಬಂದ ಲೇಖಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಉದ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಲೇಖಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ಇದರ ಭಾರವನ್ನು ಬಂಧುಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊತ್ತು ತೊಳಲಾಡುವದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂಕೋಚವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು, ವಿಚಾರಪೂರ್ಣ ಲೇಖಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಸ್ಥಳಾಭಾವದ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಸಲದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಂಕೋಚವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಳ ದೊರೆತಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವದು.

ಅಂತೂ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಲೇಖಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ ಮಹನೀಯರಿಗೂ, ಪತ್ರಿಕೆಯು ಕೈಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಶುಭೇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದ ಮಹಾಶಯರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಹಾರ್ದಿಕ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು. ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲೂ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಮೂಲೆಮೂಲೆಯಲ್ಲೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಹಕಾರಗಳು ಕಾದಿವೆಯೆಂದು ನಮ್ಮ ಆಶೆ !

ಯುಗಾದಿ

‘ಅನಂದಕಂದ’

ಪಲ್ಲವಿ

ಕರೆದು ತರುವ ಕಾಲರಾಯ
ವರು-ವರುಷವು ನವಯುಗಾದಿ ;
ಹರುಕುಮುರುಕು ಹಳೆಯ ಕೊಳೆಯ
ಉರಿದು ಬೂದಿ ಮಾಡಿಯಾದಿ !

(೧)

ಹಳೆಯದೆಲ್ಲ ಹೋಳಿಯಾಡಿ,
ಎಳೆಯ ಬದುಕಿಗೆಡೆಯ ನೀಡಿ,
ಬೆಳೆಯಿಸಿ ಫಲ ನೋಡಿ ನೋಡಿ
ನಡೆಸಿದೆ ಸಂಶೋಧನ,
ನಿಯತಿಯ ಕೈಯನುದಿನ !

(೨)

ಯುಗದಾದಿಯ ದಿನವು ಬರಲು
ನವಶೋಧಕೆ ಮತ್ತೆ ಮೊದಲು
ಅದಕೆಂತಲೆ ಧರಣಿಯೊಡಲು
ಹೊಸತ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ....
ರಸದ ಬಸಿರನೊಂದಿದೆ !

(೩)

ಬರ-ಬರಲೊಳು ಕೊನರು ಚಿಗುರು,
ಮರ-ಮರದೊಳು ಹಸಿರು ತಳಿರು,
ಮರೆಯಾಗಿದೆ ಕೊರೆವ ಕುಳಿರು,
ಬಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೊಸಕುಡಿ !
ಹೊಸಯುಗಕಿದು ದಾಂಗುಡಿ !

(೪)

ಮಾವು ಮಿಡಿಯೊಳಿಡಿದಿಹುದು,
ಬೇವು ಹೂವ ಮುಡಿದಿಹುದು,
ಮೊಳ್ಳೆ ಮುಗುಳ ಪಡೆದಿಹುದು
ಇವೆ ನವೀನ ಜಗದೊಳು
ಸೊಗಸೂಡುವ ಮಗುಗಳು !

(೫)

ಮರಿಗೋಗಿಲೆ ಮೊದಲರಾಗ
ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಉಲಿವುದೀಗ
ಮರಿದುಂಬೆಗಳೆದ್ದು ಬೇಗ
ಸರಿಗಮಗಳ ಸ್ತೋತ್ರ....
ಕಲಿವುವು ಸಂಗೀತ !

(೬)

ಮದನನೇನು ಸುಮ್ಮಗಿಹನೊ
ಎದೆಯೆದೆಯೊಳು ನಿಂದುತಾನೆ
ಪ್ರೇರಿಸುತಿಹ ಪ್ರಣಯವನೇ
ಹೊಸಶೋಧನೆಗಾಗಿ....
ಹಸುಳರು ಬೇಕಾಗಿ !

(೭)

ಬಂದಿಹುದಿದು ನವಯುಗಾದಿ,
ಹೊಸ ಸುಖ ಹೊಸ ದುಃಖಕಾದಿ
ಹೊಸಮಳೆ ಹೊಸಬೆಳೆಗೆ ಹಾದಿ
ಹೊಸ ಅನುಭವ ಹೊಸತೆರ
ಕಹಿ ಸಿಹಿಗಳ ಸಂಕರ !

(೮)

ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಹೊಸತು
ಇಲ್ಲ ಕಳೆದ ದಿನದ ಹಳತು
ನವಯುಗಾದಿಗಿದುವೆಗುರುತು
ಈ ಯುಗ ಸಂಶೋಧನ
ತರಲಿ ಶಾಂತಿ ಸಾಧನ

ಹೊಸಕಾಲ ಬರುತ್ತಲಿದೆ !

ಲೇಖಕಿ:— ಶ್ರೀಮತಿ ವೆಂಕಮ್ಮ ಕೊಯಿಲುತ್ತುರ, ಧಾರವಾಡ.

ಕಾಲ ಉರುಳಿದಂತೆ ಹೊಸತೂ ಹಳೆಯದಾಗುವದು; ಹಳೆಯದು ಬರಲಿರುವ ಹೊಸದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಬೇಕಾಗುವದು. ಆದರಲ್ಲಿಯೇ ನಾವೀನ್ಯವಿದೆ ! ಜೀತನಾಜೀತನ ವಸ್ತುಗಳೆರಡರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಅದೇ ಗತಿ ! ಬಳಿಕ ಸೋದರಿಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ನಾವು ಈ ಮಾತನ್ನು ನೆನೆಯಬೇಡವೇ ?

ಬದಲಾವಣೆಯೇ ಜೀವಿತದ ಲಕ್ಷಣ. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸಜೀವಿಗಳೇ ಏಕೆ? ನಿರ್ಜೀವಿಗಳೂ ಸಹ ಇದ್ದಂತೆ ಇರಲಾರವು. ಕಾಲಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನು ಸರಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವೂ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದುವದು. ಸಜೀವಿಗಳು ತಮ್ಮಿಂದ ತಾವೇ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದುವವು. ಆದರೆ ನಿರ್ಜೀವಿಗಳು ಸಜೀವಿಗಳಿಂದ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದುವವು. ಅಥವಾ ನಿಸರ್ಗವೇ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು. ಅಂತೂ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವದೊಂದು ವಸ್ತುವೂ ಇದ್ದಂತೆ ಇರುವದು ಅಶಕ್ಯ. ಹಾಗೂ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವದೇ ನಿಸರ್ಗದ ಧರ್ಮ.

ಮಾನವನ ಬುದ್ಧಿಯು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಪ್ರಗತಿ ಮಾರ್ಗದತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಥವಾ (ವಿಕಾಸ ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ.) ಹಿಂದಿನ ದಿನವಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇಂದಿನದು ಮುಂದಿಲ್ಲ. ವಿಚಾರವುಳ್ಳವರು ಹಿಂದು ಮುಂದಿನದನ್ನು ಅರಿತು, ಹಿಂದಾದ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಅನುಭವಿಗಳೂ, ಮುಂದಾಗಬೇಕಾದ ಕ್ರಿಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳೂ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನದನ್ನು ನೆನೆದು, ಮುಂದಾಗುವದನ್ನು ಊಹಿಸಿ ಇಂದೇ ಮುಂದಿನದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಯುಕ್ತಿ ಪ್ರಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಹಿಂದೆ ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದವರು ಮುಂದಿನ ಪೆಟ್ಟಿನಿಂದ ದೂರವಿರಲು ಇಂದೇ ಉಪಾಯ ಹುಡುಕುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಿಂದು ಮುಂದಿನ ಗೊಂದಲದ ಸಂಧಿಯಾದ ಇಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ತೊಡಕು, ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿ, ಯುಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿರುವದರಿಂದ ಶಕ್ತಿ, ಯುಕ್ತಿಗಳ ಉಪಟಳವೂ ಅಸಂಖ್ಯ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಬಯಕೆಯನ್ನೀಡೇರಿಸಲು, ಗುರಿ ಮುಟ್ಟಲು ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವದೋ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಈಡೇರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ, ಯುಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವರು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಅಸಂಖ್ಯ ಜೀವಿಗಳಿರುವದರಿಂದ ಬಯಕೆ, ಗುರಿ ಇವುಗಳೂ ಅಸಂಖ್ಯವಾಗಿ ತುಂಬಿವೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜೀವಿಯ ಜೀವನವು ಬೇರೆ ಬೇರಿರುವದರಿಂದ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳುಂಟಾಗಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಅನೇಕ ಬಯಕೆ, ಈಡೇರುವಿಕೆ, ಅನೇಕ ಗುರಿ ಮುಂದೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು,

ಅನೇಕ ತೊಡಕು, ತೊಂದರೆಗಳು ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಅನೇಕ ಎಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಜಗತ್ತು ತುಂಬಿದೆ. ಅಥವಾ ಈ ಜಗತ್ತೆಂದರೇ ಅನೇಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಅನೇಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಜಾತ್ರೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಅನ್ನುವದರಲ್ಲಿ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅನೇಕತೆಗಳ ಗೊಂದಲದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರ್ಗದಿಂದ ಸಾಗುವದೇ ಮಾನವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಸುಮಾರ್ಗದಿಂದ ಸಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತು, ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಬೇಕು. ನಡೆಯುವಾಗ ಎದುರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ವಸ್ತುವು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಅದರೊಡನೆ ವೃಥಾ ಹೋರಾಡದೆ ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಆ ವಸ್ತುವಿಗೇ ಮೊದಲು ಹಾದಿ ಕೊಟ್ಟು ಬದಿಗೆ ಸರಿಯಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ವಸ್ತುವು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ದಾಟಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗಬೇಕು. ಸಮವಸ್ತುವು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಅತಿ ಜಾಣತನದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಸೇತುವೆಯ ಮೇಲೆ ಇದಿರು ಬದಿರಾದ ಎರಡು ಟಗರುಗಳ ಕಥೆಯಂತೆ ಯುಕ್ತ, ವ್ಯವಹಾರ ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು. ಇವುಗಳನ್ನು ಮರೆತು ತಾನೇ ಹೆಜ್ಜೆಂಬ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಎದುರಿಸುವವನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ ನಡೆಯುವವರು ಎಡವುವದೇ ನಿಶ್ಚಯ. 'ತಾಗಿದ ಮೇಲೆ ಬಾಗಿಯೇ ತೀರಬೇಕಾ' ದ್ದರಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ಎಡವಿ ಬಿದ್ದವರಿಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂಬರಿವು ಸಹಜವಾಗಿ ಬರಬೇಕು. ಆದರೆ ಎಡವಿ ಬಿದ್ದರೂ ಸಹ ಮೊಸೆಗೆ ಮಣ್ಣು ಹತ್ತಲಿಲ್ಲೆಂಬ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಮಾತಾಡುವ ಜನರೂ ಉಂಟು. ಇಂಥವರು ಜನರಿಂದ ಶತಮೂರ್ಖರೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರೇ ಹೊರತು ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿಗಳೆನಿಸಲಾರರು. ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ನಡೆವವರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಹಾದಿ ಎಲ್ಲವೂ ಕತ್ತಲೆಯೇ. ಕಾಲಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು, ವಿವೇಕದಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಸರಿಸಿ ನಡೆಯುವದೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಜಾಣತನ. ಅದರಿಂದಲೇ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಗತಿ. ಮನೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದೇ ಸುಧಾರಿಸಿ, ಪ್ರಗತಿ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ಪ್ರಗತಿಹೊಂದುವದು.

ಜಗತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾನವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಅರಿವಾಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳೆಂಬ ಭೇದಭಾವವಿಲ್ಲ. ಜಾತಿನೀತಿಗಳೆಂಬ ಮಾತಿಲ್ಲ. ಈಗೀಗ ಹೆಣ್ಣುಕ್ಕಳು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ ಕೊಟ್ಟು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಮೆಟ್ಟಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕೆಲವು ಗಂಡಸರೇ ಏಕೆ ಹೆಣ್ಣುಕ್ಕಳೂ ಸಹ ಸಜಾತಿಯವರ ಈ ಕೃತಿಗಾಗಿ ಬಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷಿಸದೆ, ಹಿಂದಿನ ವಿಚಾರ, ಆಚಾರಕ್ಕೇ ಹೊಗಳುತ್ತಾ ಇಂದಿನದನ್ನು ಬಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಕೆಟ್ಟಿತೆಂದು ಚೀರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ, ಇಂದಿನ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾವುದಿದೆ, ಸರಿ ಯಾವುದಿದೆ, ಯಾವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು, ಯಾವುದನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಜ್ಜ ತೋಡಿದ ಬಾವಿಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಸವಳು

ನೀರನ್ನೇ ಕುಡಿಯುವದು ಯಾವ ಜಾಣತನವಾದೀತು? ಇರಲಿ. ಇತರರಿಗೆ ಅನ್ನವದೂ ತಪ್ಪು. ಹಾಗೆನ್ನುವವರನ್ನು ಬಯ್ಯದೆ ಅವರ ಮನಃಪರಿವರ್ತನೆ ಯಾಗುವಂತೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೀತಿಯಿಂದ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವದು ಜಾಣರ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ “ಹೆಣ್ಣು ಜಗತ್ತಿನ ಮಾತೆ ಇರುವಳು. ಅರ್ಧ ಜಗತ್ತಿಂದರೆ ಹೆಣ್ಣು. ಹೆಣ್ಣೆಂದರೆ ಶಕ್ತಿ” ಈ ಮಾತುಗಳ ಭಾಷಣ ಬಿಗಿಯುವವರು ನೂರಕ್ಕೆ ೯೯ ಜನರು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯುವವರು ೧೦೦ ರಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಒಬ್ಬರು. ಅಂದರೆ ನಡೆಗಿಂತ ನುಡಿಗೇ ಮಹತ್ವವಿದೆ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಂದು. ಪಾಪ! ಅವರಾದರೂ ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲರು? ಜಗತ್ತಿನ ವಾತಾವರಣವೇ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಯಾರಾದರೊಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣಿನ ಬೆನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಇತರರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಿಂದೆ! ನಿಂದೆಗೆ ಹೆದರಿ ಮುಂದೆ ಬರುವವರು ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವಂತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವರೆಗೂ, “ಗಂಡಸರು ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರರು” ಮುಂತಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹೃದಯದಿಂದ ಬೇರು ಸಹಿತ ಕಿತ್ತೊಗೆದು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ “ನಾನೂ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿದೆ. ಗಂಡಸು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಸಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಹಿಂದೆ ಸರಿದು ಮುಂದೆ ಬರಿದಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅವರು ಅಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲೇನೋ ಅವರು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಬುದ್ಧಿಯಿಂಲೇ ತುಂಬಿದ ಸ್ಥಳವು ಮುಂದೆ ಅಕ್ರಮಣವಾಗಿ ಈಗ ಅತಿಕ್ರಮಣದ ದಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಹೆಣ್ಣೇ ಹೋರಾಡಿ ತಿರುಗಿ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗಂಡಸರ ಬಳಿಯಲ್ಲೂ ‘ದೇಹಿ’ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ, ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಮೂಡಿಸಿದರೆ ಸಾಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮೂಡಿದ ವಿಚಾರದ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಲು ಹೋರಾಡಲು ಬೇಕಾಗಿದೆ! ಆದರೆ ಈಗಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಹೋರಾಡಲು ಇನ್ನೂ ಹಿಂಜರಿಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳಲ್ಲಿರುವ ಈ ಭೀತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯರು ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಡಿದ ಅಪೂರ್ವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸತ್ಯಮಾಡಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಾಡಿದ ವಾಕ್ಯವು ಹುಸಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗಾಗುವ ಅಪಮಾನ ನೋಡುವದು ಯಾರಿಗೂ ಸರಿಯಲ್ಲ; ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜಗತ್ತಿನ ‘ಮಾತೆ’, ‘ವೀರಮಾತೆ’ಯಾಗಿ ಮೂಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಈ ನಮ್ಮ ‘ವೀರ ಮಾತೆ’ಯು ತಲೆ ಎತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ತಿಳಿಯದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವದೂ, ತಿಳಿದವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿಯಹೇಳುವದೂ, ನುಡಿದವರಿಗೆ ಅದರಂತೆ ನಡೆಯ ಹೇಳುವದೂ ಈ ‘ವೀರಮಾತೆ’ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. “ಕಾಲಹಳೇ ಕಂಪಿತವಾ ಕಾಣುವ ದೀಗಾ, ಜಡ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಕೊಡುವದು ಗತಿಕಾಲ ಅಗಾಧಾ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಬಲ್ಲವರ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾಳೆ ಈ ವೀರಮಾತೆ !

ಸ್ವರ್ಣ ದೀಪಾವಳಿಯ ಸಂಚಾರ

ಲೇಖಕಿ : ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಎಂ. ಎ. ಮೌಂಟೆ ಕಾರ್ಮಲ್ ಕಾಲೇಜು,
ಬೆಂಗಳೂರು.

[ದೀಪಾವಳಿಯನ್ನು ಒಳ್ಳೇ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ ನಿರ್ಮಲೆಯು
ಜೋಗದರ್ಶನ, ರೋಸಳ ಹಳೆಬೀಡು, ಎಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯಿತು.
ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಸುತ್ತಿ ಬಂದುದೇಲ್ಲಿ ? ಲಾಲಬಾಗಿಲಲ್ಲಿಯೇ !]

“ ಶುಕ್ರವಾರ ರಾತ್ರಿ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ
ಭದ್ರಾವತಿ ತಲುಪಿ, ಆ ದಿನ ಅಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಭಾನುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಜೋಗಿಗೆ ತಲುಪ
ಬಹುದು. ಭಾನುವಾರ, ಸೋಮವಾರ ಜೋಗ್ ಜಲಪಾತಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ
ಕೊಂಡು ಕಾಡಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಲೆದು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಕಾಲಕಳೆದು ಸೋಮವಾರ
ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ವಾಪಸು ಹಿಂತಿರುಗಿದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳವಾರ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ಲಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಬಂದು
ತಲುಪಬಹುದು.” ನಿರ್ಮಲೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಾಗಿ ಖಚಿತ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ
ಪಡಿಸಿದಳು.

“ ತಲಾ ಖರ್ಚಿಷ್ಟು ಬೀಳಬಹುದು ” ಬಾಬ್ ಬಾಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ, ಧೀರಾ
ಧಟ್ಟನೆ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಲಲಿತನನ್ನು ನೋಡಿ, “ ನೀನೂ
ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಬರುವಿಯಷ್ಟೆ ? ಒಂಬತ್ತು ಮಂದಿಗೆ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ
ಹತ್ತುಮಂದಿ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ” ಎಂದಳು.

“ ಇಲ್ಲ ನಾನು ಜೋಗ್ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸಲ ನಾನು
ದೀಪಾವಳಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ನೆಕ್ಲೇಸ್ ಮಾಡಿಸಲು ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ
ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಜೋಗ್ ಜಲಪಾತ ನೋಡಲು ಅಲೆದಾಡುವುದು ನನಗಿಷ್ಟ
ವಿಲ್ಲ.” ಲಲಿತನ ಮೆಲುಕು ! “ ಸ್ವರ್ಣ ದೀಪಾವಳಿಯ ಶುಭಾಶಯಗಳು.
ಚೀಕ್ ! ಎಂಥ ಮಜ ! ಎಷ್ಟು ಆನಂದ ! ನಾನೂ ಜೋಗಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯ
ವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ ” ರೋಸ್ ಕೋಮಲ ಕಂಠದಲ್ಲಿ
ಜೊತೆಗೊಡಿದಳು.

ನಿರ್ಮಲ ನನ್ನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ “ ನಿಮಗೂ ಹಬ್ಬವಲ್ಲವೆ ? ನೀವೇನು ಒಡನೆ
ಆಥವಾ ಸೀರೆ ತೆಗೆಯುವಿರೇನು ? ” ಕನ್ನಡದ ಇನಿವಾತಿನ ನಲಗೆ ನನ್ನ ಮನ
ತೆರೆಯಿತು. ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿತ್ತರಿಸಿದೆ. “ ದೀಪಾವಳಿ ಶ್ರೀಮಂತರ
ಸುಖಗಳ ಹಬ್ಬ. ನನ್ನಂತಹ ದುಃಖಿಗಳಿಗಲ್ಲ. ಆದರೂ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ತಾಯಿ
ಹಬ್ಬದ ಶಾಸ್ತ್ರಮಾಡ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾದರೂ ನಾನು ಜೋಗಿಗೆ ಬರಲಾರೆ. ನಾನು
ಜೋಗ್ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ”

ನಾವೆಲ್ಲ ಗೆಳೆತಿಯರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಮಾತಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದ ಭಾಷೆ
ಇಂಗ್ಲಿಷ್. ಕನ್ನಡತಿಯರೂ ಕೂಡ ಪರಸ್ಪರ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಗಲಪುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆದರೆ ಕನ್ನಡತಿಯಲ್ಲದ ನಿರ್ಮಲೆಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಮತೆ. ಅತ್ತೀಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸ್ವರ್ಣದೀಪಾವಳಿ. ಕೆಲಮಂದಿ ಸಹಾಧ್ಯಾಯಿಗಳೂ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ಆನಂದದಿಂದ ಹಬ್ಬಮಾಡಿ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಯುಟ್ಟು ನಲಿದಾಡಿ ಮಜ ಮಾಡು ತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲೂ ಮನೋಹರವಾದ ಉತ್ಸವ, ಸಂಗೀತ, ನಾಟ್ಯ ನಾಟಕಗಳ ರಸತಣ. ರಜದಿನ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂದು ನಿದ್ದೆಗೆಟ್ಟು ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆಗಷ್ಟು ಹೋಟಲು ತಿಂಡಿ ತುಂಬಿ, ಮೂರು ದಿನದಲ್ಲಿ ಐದನೂರು ಮೈಲಿ ಅಲೆದು ಕಾಡುಮೇಡು ತಿರುಗಿ ಸೊರಗಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ಗೆಳತಿಯರ ಮುಖಕಂಡು ನಗುಬಂದಿತು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಗ್ರೇಸ್ ಬಂದು ಲಲಿತನ ಕೈಗೆ ಒಂದು ಕವರ್ ಕೊಟ್ಟು ಹೋದಳು. ಜೋಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಟೈಫಾಯಿಡ್ ಕಾಯಿಲೆಯೆಂದೂ ಯಾವ ಪ್ರವಾಸಿಗಳೂ ಬರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅಲ್ಲಿನ ಇಂಜನಿಯರ್ ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಧೀರಳ ನಗುಮುಖ ಬಾಡಿತು. ಧೈರ್ಯಗುಂದಿದ ನಿರ್ಮಲ ಜಯ ನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ “ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೋಡಲರ್ಹವಾದ ಮತ್ತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸು” ಎಂದಳು.

“ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಹಳೆಬೀಡು, ಬೇಲೂರು, ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ.....”

“ಅಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲವೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪ್ರತಿಮೆ....ಯಾವುದು?”

“ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರ” “ಹೌದು ಹೌದು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಾಡಿ ಬರೋಣ” ರೋಸ್ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದಳು.

“ನಾನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ.” ಮನಸ್ಸಿನ ಅಸಹನೆ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗದಂತೆ ಮಾರ್ನುಡಿದಳು. ಬೇರೊಬ್ಬ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಸ್ನೇಹಿತೆ!

ಉಬ್ಬಿದ ಹೃದಯದಿಂದ ನಾನೊಪ್ಪಿ ಹೇಳಿದೆ, “ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಸುಖವಾಗಿ ನಾನೆಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡ್ತೇನೆ. ಶನಿವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹಾಸನ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇಲೂರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಅವತ್ತು ಬೇವಾರು ದೇವಾಲಯದ ದರ್ಶನ. ಭಾನುವಾರ ಹಳೆಬೀಡು. ಸೋಮವಾರ ಶ್ರವಣಬೆಳ್ಳೊಳೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತ ದಾರಿಯಲ್ಲಿಳಿದು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ. ಮಂಗಳವಾರ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿರಬಹುದು.” ಗೆಳತಿಯರನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿ ಸೋದರನಿಗೆ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಫೋಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಸೋದರನಿಂದ ಮಾರ್ನುಡಿ ಫೊನಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಬಂದಿತು. “ಸಂತೋಷ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಕಾಲರ ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ತ”

ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಗೆಳತಿಯರು ಬಿಸುಸುಯ್ದರು. “ಹಾಗಾದರೆ ಕೊಡಗಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರೋಣ” ನಿರ್ಮಲನೆಂದಳು.

ಊರಿಗೆಲ್ಲ ಹಬ್ಬ. ಪಟಾಕಿಯ ಸುರಿಮಳೆ. ಕೊಡಗಿನ ಕಾಡುಮೇಡಲೆ
ಯಲು ಗೆಳೆತಿಯರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಿದ್ದಾರೆ.

“ಅದು ಸರಿ. ಹೋಗಲು ಎರಡು ದಿನ ಬರಲು ಎರಡು ದಿನ. ಅಲ್ಲಿ
ತಂಗಲು ಒಂದು ರಾತ್ರಿ.” ಕಾರಿನ ಮಾಲಕಳಾದ ಗೆಳೆತಿಯ ಉತ್ತರ.

“ಓಹ್. ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ! ನಾವೆಲ್ಲ ಊಟಿಗೆ ಹೋಗಿಬರೋಣ. ಕಾಶ್ಮೀರ
ಸಮ ಸುಂದರ ಪ್ರದೇಶ. ಅಷ್ಟು ಉಲ್ಲಾಸವಾದ ಹವ ನಾನೆಲ್ಲ ಕಾಣೆ. ಅಲ್ಲಿ
ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಾಂಸಾಹಾರದ ಹೋಟೆಲ್ ಇದೆ. ಓ ಎಷ್ಟು ಮಜ. ನಡೆಯಿರಿ.
ಸಿದ್ಧ! ಓಹ್!” ಲಂಗದ ನೆರಿ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತ ನಗೆಯರಳಿದ ಸುಂದರಿ
ಮಾರ್ಟಿನ್ ಮೇಲೆದ್ದಳು.

“ಮೂರು ದಿನದ ರಜದಲ್ಲಿ ಮರೂವರೆದಿನ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಬೇಕಾದ
ಊಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ?”

“ಶಿವಗಂಗೆ ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿರಿ!” ಚಿನ್ನದ ಸರ ಹಬ್ಬಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿಸಲು
ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದ ಸುಖಿ ಹೇಳಿದಳು. “ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಕರೆಯಬಾರ
ದಿತ್ತೆ ಎಂದಿತು ನನ್ನ ಒಳದ್ದನಿ.

× × × × × ×

ದೀಪಾವಳಿ ರಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಹೋಗಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಗೆಳೆತಿಯರು
ತವಕ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಸ್ಟಲ್ಲಿನ ಗೆಳೆತಿಯರಿಗಂತೂ ಮನಸ್ಸು ಬಹಳ ರೋಸಿತ್ತು.
ಎಲ್ಲಿಗೋ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಗೆ ಸುತ್ತಾಡಿ ಬಂದರೂ ಸಾಕು ಎನಿಸಿತ್ತು.

× × × × × ×

ನರಕ ಚತುರ್ದಶಿಯ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ
ಪಾಯಸ ನುಂಗಿ ಹಾಸ್ಟಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆ. ಲಲಿತ, ನಿರ್ಮಲ, ಪ್ರೇಮ, ರೋಸ್
ಎಲ್ಲರೂ ಕಡೆಗೆ ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್‌ಗಾದರೂ ಹೋಗಿಬರೋಣವೆಂದು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು.
ಅವರೊಂದಿಗೆ ನಾನೂ ಸೇರಿ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಹೊರಟೆ.

“ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ತಂದೆ ಇದ್ದಾಗ ನಾವೂ ಹಬ್ಬಮಾಡಿದ್ದೆವು” ನಿರ್ಮಲ
ಮೆಲ್ಲನೆ ಮಾತೆತ್ತಿದಳು.

“ಆದರೆ ಈಗ ನಾವೆಲ್ಲ ನಲಿನಲಿಯುತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ನಕ್ಕನಿಮಿಷ
ನಿಜವಾದ ಹಬ್ಬ. ಮನಸ್ಸು ಸಂತೋಷದಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದಾಗ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ತಿಂದ
ತೃಪ್ತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ತೃಪ್ತಿ. ಹೃದಯ ತೆರೆದು ಒಬ್ಬರೊಂದಿಗೆ ಕಲಿತಾಗ ಸ್ನೇಹ.
ಅಂದಹಾಗೆ ನೋಡಿಲ್ಲ! ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮಾತು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು.” ನಮ್ಮ
ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತ ಇದ್ದವರನ್ನು ಕೂಡ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ
ಸಂಬೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಟನೆಗಾಗಿ ಮಗು, ಪ್ರಿಯತಮೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಕರೆಯು
ವುದಿಲ್ಲ.” ಎಂದೆ.

ಮಲೆಯಾಳ ಲಲಿತ ಕೂಡಲೆ ಜವಾಬಿತ್ತಳು. ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲು ಅಷ್ಟೆ. ನಿನಗೆ ಮಲೆಯಾಳಂ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ನನಗೆ ಕನ್ನಡ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾವೂ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ನಿಜವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯೂ ಹಾಗೆನೇ ಇದೆ.”

ರಸ್ತೆಯ ಸಾಲ್ಮರದ ತಂಪನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತ ನಾನೆಂದೆ “ಜೋಗ್‌ನ ರಸ್ತೆಗಳೂ ಹೀಗೆ ತಂಪಾಗಿರುತ್ತವೆ. ನಿರ್ಜನವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಜೋಗ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.”

“ಹೌದೇ ರತ್ನ, ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಿರುವೆಯೇ ನಿನಗೇನೋ ಸುಖ ತೋರಿತೆ?” ಪ್ರೇಮ ಕೇಳಿದಳು.

ತಂಪಿನ ನಿರ್ಜನ ರಸ್ತೆ ಕಳೆದು ರಸಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟ ತಲುಪಿದೆವು. ಗೆಳೆತಿಯರು ನಗುನಗುತ್ತ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದರು. ಹಾಸ್ಟಲ್‌ವಾಸಿಗಳು ಸಂಸಾರಸ್ಥರಂತೆ ತರಕಾರಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪರಸ್ಪರ ಮಾತಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಪಾಪ ಅವತ್ತು ಅವರೆಲ್ಲ ಬರಿಯ ಮಜ್ಜೆಗೆಯನ್ನು ತಿಂದು ಹಪ್ಪಳ ನಂಜಿಕೊಂಡು ಮೇಲೆದ್ದಿದ್ದರಂತೆ! ರೋಸ್ ಸಹ ಅರಹೊಟ್ಟೆ ತಿಂದು ಮೇಲೆದ್ದಿದ್ದಳು. ಒಂದೇ ನೌಕೆಯ ಒಂದೇ ದರ್ಜೆಯ ಸಹಪ್ರಯಾಣಿಕರು, ನಾವೆಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯೆ ಜಾತಿಮತ ಪ್ರಭಾವ ಬಹಳ ಕುಗ್ಗಿದೆ. ಹಸಿದ ಗೆಳೆತಿಯರ ಮನೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ದೀಪಾವಳಿಯ ವಿಶೇಷ ವೈಭವ ವೈಖರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಲಂಕೃತ ಮಾರ್ವಾಡಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಚೆಲುವನ್ನಾಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಾ ಅನ್ಯಮನಸ್ಕಳಾಗಿ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದ ನನಗೆ ನಾವು ಹೋಟಲಿನ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದೇ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆನಂದ ಭವನದ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿದೆ! ನನಗೆ ದೀಪಾವಳಿಯ ಆನಂದವಿಲ್ಲವೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಟಲಿನವರು ಮಜ ಮಾಡಬಾರದೇನು? ಯಾವುದೋ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಭವನಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆವು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಟನ್ ಜೊತೆ ನೀಲಗಿರಿಯ ಮಾಂಸಹಾರ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋದ ಕಲ್ಪನೆಮೂಡಿತು. ಅಲ್ಲೂ ಹೊತ್ತಲ್ಲದ ಹೊತ್ತೊಂದು ಕಾಫಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಜವಾಬು ಬಂದಿತು. ನೀಲಗಿರಿಗೋ ಜೋಗಿಗೋ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಫಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅಲೆಯುವ ಕಲ್ಪನೆ ಮನದಲ್ಲಿಮೂಡಿ ನಗು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು.

“ಏನು ರತ್ನ! ನೀನೊಬ್ಬಳು ಆನಂದದಿಂದ ಮಜಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿಯಾ?” ಪ್ರೇಮನ ಇನಿವಾತು! ಕಲ್ಪನೆಯ ಮುಗಿಲಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೌನತಾಳಿ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ.

“‘ಕಬ್ಬನ್’ಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾಫಿ ಕುಡಿದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್‌ಗೆ ಹೋಗೋಣ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಸಿವು” ನಿರ್ಮಲನ ಕನ್ನಡದ ಇನಿವಾತು.

ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಾಣೆ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಎರಡಾಣೆ ದಂಡತೆತ್ತು ಕಬ್ಬನ್ ಪಾರ್ಕ್ ತಲಪಿದೆವು. ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಸುತ್ತಾಡೋಣ ! ನಾನೆಂದೆ. ಚಿರಪರಿಚಿತ ಕಬ್ಬನ್ ಹೋಟೆಲ್ ಸದಾ ನಮಗಾಗಿಯೇ ಕಾದಿಟ್ಟು ಮೂಲೆಯ ಕಿಟಕಿಯ ಬಳಿಯ ಸ್ಥಳ. ಚಿರಪರಿಚಿತನಾದ ಮಾಣಿ. ನಿರ್ಮಲಾ ಮಸಾಲೆ ದೋಸೆಗೆ ಹೇಳಿದಳು. ಏನು ಹುಡುಗಿಯರು ! ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಸಿಹಿತಿಂಡಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ತಿನ್ನಬಾರದಿತ್ತೆ ! ಆದರೆ ತಿಂಡಿಯ ಸಿಹಿ ಮನಸ್ಸಿನ ನೋವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸ ಬಹುದು. ಮನೆಯ ಸವಿನೆನಪು ನಲ್ತೆಯ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳ ಆದರವನ್ನು ತೋರ ಬಹುದು. ಮೇಲೆ ನಗೆಯ ನಿಲುವಂಗಿ ತೊಟ್ಟಿದ್ದ ಗೆಳೆತಿಯರು ನಾವೆಲ್ಲ. ದೋಸೆ ಕಾಫಿ ತಂದಿಟ್ಟು ಭಕ್ಷಿಸ್ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮಾಣಿ ಕೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟ. “ ಸೊಗಸಾದ ಐಫ್ ಕ್ರಿಮ್ ಇದೆ. ಪಾರ್ಟಿಮಾಡುವಿರೇನು ? ” ಹೋಟೆಲ್ ಅಂಗಳದಾಟಿ ಕೆಳ ಗಿಳಿದೆವೇ, ಅಸಾಧ್ಯ ಮಳೆ ! ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಿಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಉಟ್ಟ ಬಟ್ಟೆಯೆಲ್ಲ ಒದ್ದೆಮುದ್ದೆಯಾಯಿತು. ಕೊಡಗಿನ ಕಲ್ಪನೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿತು. ಕಾಲಿನ ಚಪ್ಪಲಿಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ತರಕಾರಿ ಕೊಳ್ಳಲು ತಂದಿದ್ದ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ತುರುಕಿ ಎಲ್ಲರೂ ಬೀಸುಗಾಲು ಹಾಕಿ ಹೊರಟೆವು. ಯಾವುದೋ ಆಫೀಸಿನ ಮೂಲೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ತಲೆ ಮರೆಸಿ ನಗು ನಗುತ್ತ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ನಿಂತೆವು. ಮುಕ್ಕಾಲು ಘಂಟೆ ಬಿರುಮೆಹೆಯು ಸಣ್ಣ ಹನಿ ತೊಟಗುಟ್ಟುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಲು ನಿಂತ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಗಹುಡುಕಲು ಹೊರಟೆವು. ನೆನೆದ ಬಟ್ಟೆ ಒದ್ದೆತಲೆ, ಕೈಯಲ್ಲಿನ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪಲಿ, ಕುಂಕುಮವಿಲ್ಲದ ಹಣೆ ! ಆದರೂ ಮುಖದ ನಗು ಮಾತ್ರ ಉಕ್ಕಿಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಕೆಲೆಯುತ್ತಾ ಪಾರ್ಕ್‌ಲ್ಲಾ ಅಲೆದೆವು. ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತಂಗುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಹೊಡೆತಕ್ಕಾಗಿ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ನಿಂತು ಅಲೆದಾಡಿ ಐದು ಘಂಟೆಗೆ ಐದು ನಿಮಿಷ ಇದೆ ಎನ್ನುವಾಗ ಮ್ಯೂಸಿಯಂನ ಬಳಿ ಹೋದೆವು. ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ವೀರಗಲ್ಲು ಕಂಡು ಒಳಹೊಕ್ಕು ಕಾಯುವ ಆಳಿನೊಂದಿಗೆ ವಿನಯವಾಗಿ ಮಾತಾಡಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದೆವು. ಶ್ರವಣಬೆಳ್ಳೂಳದ ಗೊಮ್ಮಲೇಶ್ವರನ ವಿಗ್ರಹದ ಚಿತ್ರ, ಶಿವಗಂಗ ದೇವಾಲಯದ ಚಿತ್ರ, ಜೋಗ್ ಜಲಪಾತದ ಚಿತ್ರ, ನೀಲಗಿರಿಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಶಿಲ್ಪ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಬಳಿ ಬಂದೆವು. ರೋಸ್ ಶಿಲಾಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಮರದ ವಿಗ್ರಹ ವೆಂದು ಸಾಧಿಸಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ನಗಿಸಿದಳು. ಬೇಲೂರಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮದನಿಕಾ ವಿಗ್ರಹಗಳ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಕ್ರಿಸ್ಮಸ್ ರಜದಲ್ಲಾ ದರೂ ಬೇಲೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರೋಣವೆಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಐದು ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊರಬಂದೆವು. ಕುಂಭದ್ರೋಣ ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿದೆ ! ಎಲ್ಲರೂ ನೆನೆದು ಒದ್ದೆ ಮುದ್ದೆಯಾಗಿ ಹೊರ ಕಿಟಕಿಯ ಕೈಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತೆವು. ಇಬ್ಬರು ನಿಲ್ಲುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಐದು ಮಂದಿ ಹುಡುಗಿ ನಿಂತೆವು. ಹುಯ್ಲು ಬಂದಾಗ ಮಳೆಯ ಧಾರೆ

ತಲೆಭುಜಗಳ ಮೇಲೆ ರೊಯ್ಯನೆ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಚಳಿಯ ಗಡಗಡ ನಡುಗುವಿಕೆ
ಗಿಂತ ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ಹುಡುಗಿಯರು ಯಾರಾದರೂ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕಂಡಾರೆಂಬ
ಅಳುಕು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಸಕ್ಕದ ಗೋಡೆಯ ಕೆಂಗಾವಿ ಬಣ್ಣ ನನ್ನ ಸೀರೆಗಂಟೆ
ಕೊಂಡಿತು. ಪ್ರೇಮ ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಕೈಚಾಚಿ ಮೆಳೆನೀರು ಹಿಡಿದುಕೊಟ್ಟು
ಉಜ್ಜಿ ತೊಳೆಯಲು ಹೇಳಿದಳು. ಮನಸ್ಸು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇತ್ತ
ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಳೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ನಿಂತಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ರಸ್ತೆಗೆ
ಬಂದು ಬಸ್‌ಗಾಗಿ ಕಾದು ನೆನೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ದೈವಕೃಪೆಯಿಂದ ಆರು ಘಂಟೆಗೆ
ಬಸ್ ಬಂದು ನಾವೆಲ್ಲ ಹತ್ತಿಕುಳಿತೆವು. ರಸಲ್‌ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಇಳಿದು
ಬೇರೆ ಬಸ್ಸನ್ನು ಹತ್ತಿ ಹಾಸ್ಟಲ್ಲಿನ ಬಳಿ ಗೆಳೆತಿಯರು ಇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ
ಸರ್ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿಳಿದು ನಾನು ಮನೆತಲಪಿದೆ.

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಕೊಟ್ಟ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ತಲೆಗೆ ಟವಲ್ ಕಟ್ಟಿ
ಕೊಂಡು “ಸ್ವರ್ಣದೀಪಾವಳಿಯ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಜೋಗ್ ಕೊಡಗು,
ನೀಲಗಿರಿ, ಬೇಲೂರು, ಶ್ರವಣಬೆಳ್ಳೂಳ ಶಿವಗಂಗ ಎಲ್ಲ ಕಂಡು ಬಂದೆ. ಮತ್ತೆ
ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್‌ಗೆ ಕೂಡ ಹೋಗಿದ್ದೆನಮ್ಮಾ!” ಎಂದೆ. ಮನಸ್ಸು ಹಾಸ್ಟಲ್ಲಿನಲ್ಲಿತ್ತು.

ವನಿತಾ-ಸೇವಾ-ಸಮಾಜ, ಧಾರವಾಡ.

“ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ವನಿತಾಸೇವಾಸಮಾಜ ” ಎಂಬುದೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಿದೆ. ಇಸ್ವಿ ಸನ್ ೧೯೨೮ ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾಗೀರಥಿಬಾಯಿ ಪುರಾಣಿಕ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ವಿಧವಾ ಸ್ತ್ರೀಯು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನು ಮುಂತಾದ ಸರ್ವಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ, ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ಸ್ತ್ರೀಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನಾಥ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಆಶ್ರಯಕೊಡುವಂಥ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ೪೦ ಜನ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಇಂದಿನ ಮಿತಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವನಿತಾ ಸೇವಾ ಸಮಾಜವು ತಾಯಿ ಇದ್ದಂತೆ ಇದೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ೩ ನೆಯ ಇಯತ್ತೆಯ ವರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಹೊಲಿಗೆ, ಕೈಮಗ್ಗದ ಮೇಲೆ ನೆಯ್ಯುವುದು, ನೂಲುವುದು ಮುಂತಾದ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಣವು ಇವರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಯಾಮ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂಗೀತ ಶಿಕ್ಷಣಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಸ್ವಾವಲಂಬನದಿಂದಲೂ ಸಹಕಾರದಿಂದಲೂ ಸ್ವತಃ ಬೀಸುತ್ತಾರೆ, ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ, ಕಸ ಉಡುಗುತ್ತಾರೆ, ಹೂವು, ತುಳಸಿ ಹಣ್ಣುಹಂಪಲಗಳ ಕೈತೋಟಗಳಿಗೂ, ಪಲ್ಲೆ, ಕಾಯಿಗಳ ಕೈತೋಟಗಳಿಗೂ ನೀರನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಉಣಿಸಿ, ಅವು ಫಲವತ್ತಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ನರ್ಸಿಂಗದ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೨ ಸಾವಿರ ರೂ. ಗಳ ವೆಚ್ಚವಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಧಾರವಾಡ ಊರೊಳಗಿನ ಇನ್ನಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಬರುತ್ತಾರೆ.

ನಿಂದಾ, ಉಪಹಾಸ, ಟೀಕಾ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು, ೬೩ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಶ್ರೀ ಭಾಗೀರಥಿಬಾಯಿಯವರು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ದತ್ತಕ ಮಗನಾದ ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಆರ್. ಪುರಾಣಿಕ ಇವರೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಆಸ್ಥಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೂ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಈ ವನಿತಾ ಸೇವಾ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾನೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ.

ಸಾನೆ ಗುರಾಜಿ

(ಮುಂಬಯಿ ' ಸಾಧನಾ ' ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ೩ ನೆಯ ಜೂನ್ ೧೯೫೦.)

ಪ್ರೀಯರ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ

ಮೂಲ ಲೇಖಕರು:— ಶ್ರೀ ಕಿಶೋರಲಾಲ ಮಶ್ರೂನಾಲಾ

ಅನುವಾದಕಿ:— ಎಚ್. ಸುಶೀಲಾದೇವಿ, ಧಾರವಾಡ.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಲಾಗಿ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿಯೇ ಇಂಥ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನೆಸಗುವ ಪಾಪ ತುಂಬಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. 'ದುಃಶಾಸನ' ವೆಂಬ ಹೆಸರು ಯಾವುದೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯದಾಗಿರದೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಖಂಡವಾಗಿ ನಡೆದು ಬಂದ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಿಗೆ ಕಾರಣರಾದ ನೀಚ ರಾಜಸೇವಕರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದೆ !

ಐದುಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಕೌರವರ ಸಂಗಡ ಜೂಜಾಡಿ, ಜೂಜಿನಲ್ಲಿ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಪಣಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುವ ಪಾಪಮಾಡಿದನು. ಜೂಜಿನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮರಾಜ ಸೋತ; ದುಶ್ಯಾಸನನು ರಜಸ್ವಲೆಯಾಗಿದ್ದ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ತುಂಬಿದ ಸಭೆಗೆ ಎಳೆತಂದು, ವೀರಪುತ್ರರೆಂದು ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಐವರು ಪತಿಗಳ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧರೂ, ವಯೋವೃದ್ಧರೂ ಆದ ಭೀಷ್ಮ, ಸಿತಾಮಹರು ನೋಡುತ್ತಿರಲು, ಮಾವನಂಥ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಮಾನಹರಣದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದನು. ದ್ರೌಪದಿಯು, ದೊಡ್ಡವರೂ ಹಿರಿಯರೂ ಹಾಗೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಸಭ್ಯರೂ ಆದವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಕೇಳಿದಳು. ತಿಳಿದವರನೇಕರು ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ನ್ಯಾಯದಾನಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಾದರು. ಅಷ್ಟೇಅಲ್ಲ, ಇಂಥ ಕೃತಿಗೆ ಸರಿಹಾರವಿಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರೀಯ-ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಹೆಂಡತಿಯ-ಮಾನಭಂಗವು ಹೀಗೆ ತುಂಬಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯದೇ ಹೋಗದೆಂಬದೂ ಹೊಳೆಯದೇ ಹೋಯಿತು. ಐದೂಜನ ಪಾಂಡವರು ಲಜ್ಜಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆನ್ನೋಣ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಪ್ರತೀಕಾರದ ಮಾತನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡೋಣ. ಆದರೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಲ್ಲಿ, ವೃದ್ಧರಾದ ಭೀಷ್ಮರಿಗೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾರಾದರೂ ವೀರರಿಗೆ ಸಹಜವಾದ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಧರ್ಮವೂ ಪ್ರೇರಕವಾಗದೇ ಹೋಗಬೇಕೆ? ದ್ರೌಪದಿಯು ದಾಸಿಯಾದರೇನಾಯಿತು, ಅವಳ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಅತ್ಯಾಚಾರವನ್ನಾದರೂ ತಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದು ತಿಳಿಯದೆ ಹೋಯಿತೆ ? ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವೀರರೆಲ್ಲರೂ ಅಹಿಂಸಾವ್ರತದ ಪೂಜಾರಿಗಳೇನಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಷ್ಟ ಪಟ್ಟರೆ ದುಶ್ಯಾಸನನ ಕೈಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಚಲ್ಲಿ ದ್ರೌಪದಿಯ ಮಾನ ಹರಣವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಅಂಥವೇನೂ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಇಬ್ಬರೇ ಇಬ್ಬರು ದ್ರೌಪದಿಯ ಪಕ್ಷವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡಲು

ಧೈರ್ಯಮಾಡಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ವಿದುರ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ದುರ್ಯೋಧನನ ಚಿಕ್ಕ ತಮ್ಮ! ಅವರೇನೋ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಧೈರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಅದನ್ನಾರೂ ಲಕ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ದಾಸೀಪುತ್ರರಿದ್ದರು.

ಹೀಗೆ ದ್ರೌಪದಿಯ ಕಥೆಯು, ಜಗತ್ತಿನ ಇನ್ನಾವ ಇತಿಹಾಸ ಅಥವಾ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಮಹರ್ಷಿಗಳು ಇಂಥ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಐದುಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದರೂ ಅದು ಇನ್ನೂ ನಮಗೆ ಹಳೆಯ ಕಥೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಸರಿಂದ ವರ್ಣಿತವಾದ ಕರುಣ ಕಥೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟುಸಲ ಕೇಳುವೆವೋ, ಅಷ್ಟುಸಲ ನಾವು ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ವ್ಯಾಸರು ಇಂಥ ಕಥೆಯನ್ನೇಕೆ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ? ಕಾರವರು ಪಾಂಡವರ ವೈರಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆರ್ಯರಂತೂ ಇದ್ದರಷ್ಟೇ? ವ್ಯಾಸರು ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಬಣ್ಣಿಸುವಾಗ ಯಾವ ಕೊರತೆಯನ್ನೂ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಧರ್ಮವನ್ನರಿತವನಾದ ಓರ್ವ ಆರ್ಯಪುತ್ರನ ಕೈಯಿಂದ, ಜ್ಞಾನಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವೃದ್ಧರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಪಾಪಕರ್ಮ ಘಟಿಸಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ ವ್ಯಾಸರು ಹೇಗೆ ಬಣ್ಣಿಸಿದರೋ! ಯಾಕೆ ಬಣ್ಣಿಸಿದರೋ! ಪುತ್ರಿಗಳನ್ನು ಚಿಂತಿಸುವಾಗ ವ್ಯಾಸರಿಗೂ ಕೂಡ ನಡೆದ ಸತ್ಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವಾಗ ನಾಚಿಕೆ ಬಂದಿರಬೇಕೆನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಕರುಣ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಕೊನೆಯ ವರೆಗೂ ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತ ಬಂದರೂ ದ್ರೌಪದಿಯ ಮಾನಭಂಗದ ಪೂರ್ಣ ಚಿತ್ರ ಕೊಡದೇ, ನಮ್ಮ ಸುಕೋಮಲ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ತೀವ್ರ ಆಘಾತವಾಗುವದನ್ನು ತಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ದ್ರೌಪದಿಯ ಮಾನಧನದ ಸುಲಿಗೆ ನಡೆಯುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಅವಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ನಮ್ಮ ಒಳಮನದ ನೋವು, ನಂಜಾಗದಂತೆ ತಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ದ್ರೌಪದಿಯ ಈ ಕಥೆಯು ನಮಗೆ ಯಕ್ಷಕಿನ್ನರರ ಕಥೆಗಳಂತೆ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ವೆನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ? ಮಹಾಭಾರತದ ಕಥೆಗಳನ್ನಾಯ್ದು ಅನೇಕ ಕವಿಗಳು, ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನೋ, ನಾಟಕಗಳನ್ನೋ, ಕಥೆಗಳನ್ನೋ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಭಾರತದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬೇಕು ಬೇಕಾದಂತೆ ತಿರುವು ಮುರುವುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಾಸರಿಂದ ಚಿತ್ರಿತವಾದ ಪಾತ್ರಗಳ ಚರಿತ್ರವನ್ನು ವಿರುದ್ಧ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಮುಂದಿನ ಕವಿಗಳು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ, ಕಾಲಿದಾಸನಂತಹ ಕವಿಯು ಮಹಾಭಾರತದ ಶಕುಂತಲೆಯನ್ನು ತನ್ನ ನಾಟಕದ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ವ್ಯಾಸರ ಶಕುಂತಲೆಗೂ ಕಾಲಿದಾಸನ ಶಕುಂತಲೆಗೂ ಮಹದಂತರ ಕಂಡುಬರುವದು. ಆದರೆ ಈ ದ್ರೌಪದೀವಸ್ತ್ರಹರಣದ ಕಥೆಯನ್ನು ಯಾವ ಕವಿಯೂ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸದಂತಿಲ್ಲ. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗುವದು ತೀರ ಕಡಿಮೆ. ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳ ಪರಿಚಯವು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಹೀಗಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾಸರು ಈ ದ್ರೌಪದೀವಸ್ತ್ರಹರಣದ ಕಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪನೆಗೆ ನಿಲುಕದಂತಹ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಘಟನೆಯನ್ನಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಚಿತ್ರಿಸಿದುದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾಲದ ದುಷ್ಟರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ನಿಜ ಘಟನೆಗಳ ಮನೋವೇಧಕ ವರ್ಣನೆ ಇದೆ ಎಂಬುವುದು ನಿರ್ವಿವಾದ.

ಬಡಪ್ರಜೆಗಳ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೂ ಸೋತಂತಹ ವೈರಿಗಳ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಈ ಬಗೆಯ ಬಹಿರಂಗ ಮಾನಧನವನ್ನು ಸುಲಿಯುವ ಪಾಪಕಾರ್ಯವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೇ ನಡೆದುಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ.

ಪಂಜಾಬದ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಡೆದ ಇಂಥ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳ ಘಟನೆಗಳ ವರದಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಅನೇಕರಿಗೆ ಇದು ಏನೋ “ ನ ಭೂತೋ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ ” ನಡೆಯಿತೆಂದೆನಿಸಿತು. ಅದರಿಂದ ತೀವ್ರ ಆಘಾತವೂ ತಟ್ಟಿದಂತಾಯಿತು. ಕೆಲವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರು ಒಪ್ಪಂದಪಾಲನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳ ಉಲ್ಲೇಖಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಹೃದಯ ಕಂಪಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟನೆಗೊಂಡ ಸಂಗತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮೆದುರು ಬಂದವೆಂಬದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ಇಂಥ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು ಎಂದಾದರೊಂದು ದಿನ, ಅಥವಾ ಅತಿ ನೀಚ ಜನರಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತವೆಂದು ತಿಳಿಯುವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ.

ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ದ್ರೌಪದೀವಸ್ತ್ರಹರಣದಂತಹ ಸ್ತ್ರೀ-ಮಾನಹರಣಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ವ್ಯಾಸರು ಬರೆದಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಅಂಥ ಕೃತ್ಯವು ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತ ಬಂದಿದೆ ದುಶ್ಯಾಸನವೆಂಬ ಹೆಸರು ಯಾವುದೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವ್ಯಕ್ತಿಯದಾಗಿರದೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಖಂಡವಾಗಿ ನಡೆದು ಬಂದ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಿಗೆ ಕಾರಣರಾದ ನೀಚ ರಾಜಸೇವಕರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರಾಗಿ ಅದು ಮೆರೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಬ್ರಿಟಿಷರ ರಾಜ್ಯದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೂ ನನ್ನ ದೇಶಬಾಂಧವರು ಭೀತಿಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿರುವುದು ನನಗೆ ಸೇರುವದಿಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಅನಂತ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಿಗೆ ಪರಕೀಯ ಸತ್ತಿನಾತ್ರ ಕಾರಣವಿತ್ತೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯುವಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಇದು ಮುಸಲ್ಮಾನೀ ರಾಜ್ಯ ಕಾಲದ ಘಟನೆ ಎಂದೂ ತಿಳಿಯುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಾರಿಯರ ಮೇಲೆ ಅನೇಕರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಹೃದಯ ನಡುಗಿಸಿಬಿಡುವಂತೆ ಬತ್ತಲೆ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಬಾರಕೋಲನೆತ್ತುವದನ್ನಾಗಲೀ ನಮ್ಮವರದೇ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಪರಕೀಯ ಸತ್ತಿಯು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಧೈರ್ಯಮಾಡಬಹುದಿತ್ತೇ ?

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಲಾಗಿ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿಯೇ ಇಂಥ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನೆ ಸಗುವ ಪಾಪತುಂಬಿದೆ ಎಂಬದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಂದುಬದಿಯಿಂದ

ಇಂಥ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನೂ ನಡಿಸುವಂತಹ ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಕೋಟಿ ಇಳಿಯಿತೆಂಬ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅನುಕಂಪವೆನಿಸಿದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಯಿಂದ ಇಂಥ ಅತ್ಯಾಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುವಷ್ಟು ಪಶುವೃತ್ತಿಗಳಿಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಇನ್ನೂ ಪುರುಷಜಾತಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬದಕ್ಕೆ ನಾಚಿ ತಲೆಬಗ್ಗಿ ಸುವಂತಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸುದೈವಕ್ಕೆ ನಮ್ಮವರೇ ಆದ ವ್ಯಾಸರು ನಮ್ಮವರೇ ಆದ ಕೌರವ ಪಾಂಡವರ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಇಂಥ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿಗೂ ಅಂಥ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ಅಶಕ್ಯಗೊಳಿಸುವಷ್ಟು ಸಂಸ್ಕಾರೀಮನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಾವು ಇನ್ನೂ ಸಮರ್ಥರಾಗಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈ ಕಥನದ ನಿಜ ಮಾತನ್ನು ಸಾಕ್ಷೀಭೂತವಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ನರ ಪಿಶಾಚಿಗಳಾದ ಅತ್ಯಾಚಾರೀರಾಜರುಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಳಿಹೋದ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಶಿವಾಜಿಯ ಚರಿತ್ರವನ್ನು ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಬರೆಯುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಸ್ಪರಿಯು ಮಾತೆಯ ಸಮಾನವೆಂಬ ಮಾತು ರಾಜಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಮಾನೇಶವಾಗಿದ್ದರೆ ಸುಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಕಾಣಿಕೆ ಎಂದು ಶಿವಾಜಿಯ ಎದುರು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಧೈರ್ಯವೇ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಶಿವಾಜಿಯು ಸನ್ಮಾನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಅವನ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಲೇ ಅಂದಿನ ರಾಜರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಜರ ಹೆಂಡಂದಿರ ಸಂಗಡ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಲಿದ್ದರೆಂಬದನ್ನು ನಾವು ತರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ಸಾಕ್ಷಿಯೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿಷಯವಾಗಿ ತುಚ್ಛತೆ ಬೆಳೆದು ಬರುವಂತಿರುವ ಅಸ್ಥಿಲಬೈಗಳು! ಸಭ್ಯನಾಗರಿಕರ ಕಿವಿಯ ತಂತುಗಳು ಹರಿದು ಬೀಳುವಂತಹ ಅಸ್ಥಿಲ ಹಾಗೂ ಹೇಸಿಬೈಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ. ಅವು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ! ನಮ್ಮ ತಲೆಯು ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಬಗ್ಗಿ ಹೋಗುವಷ್ಟು ಭಾರವಾದ ಶಬ್ದ ಭಾಂಡಾರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ!

ಭಾರತವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಹಿಂದೂ, ಸೀಖ, ಮುಸಲ್ಮಾನರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಹಿಂದುಳಿಯದೇ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಮಾಣವು ಎಲ್ಲ ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನೂ ಹಿಂದೆ ಹಾಕಿಲ್ಲವೇ?

ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪರಕೀಯ ಸತ್ತೆಯನ್ನು ದೂಷಿಸುವದರಿಂದ ಕಾರ್ಯವಾಗದು. ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಮಾಡಲು ನಾನು ಅಸಮರ್ಥನಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಇದರ ನಿವಾರಣೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಈ ಲೇಖನವನ್ನು ಪ್ರಿಯರ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಕಳಿಸಲು ನನಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಎನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಪ್ರಿಯರ ದುಃಖವಿದೆ. ಅವರೆದುರು ಇದನ್ನಿಡದೆ ಇನ್ನಾರೆದುರು ಇಡಲಿ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಪ್ರಿಯರೇ ದ್ರೌಪದಿಯಂತೆ ಇದರ ನಿವಾರಣೋಪಾಯವನ್ನು ಹುಡುಕಬಾರದೇಕೆ?

ದೇವರು ಕೋಟಿಕೋಟಿ ದ್ರೌಪದಿಯರ ಮಾನರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲಿ!

ವೀರನಾತೆ ಜೀಜಾಬಾಯಿ

ಮಹಾನಾಡುರಾಷ್ಟ್ರವನು
ಉದ್ಧರಿಸುವಾಸೆಯಿಂ
ವೀರಕುವರನ ಹೆತ್ತು
ರಸಮಿಳಿತ ಅತಿಹಳೆಯ
ವೀರ ಕತೆಗಳ ಹೇಳಿ
ಆತನನು ಬಿಳಿಸಿದಿಯೆ (೧)

ತೊಟ್ಟಲಲಿ ಆಡುತಿಹ
ಶಿಶುವನೀಂ ಕಾಣುತಲಿ
ಹೆಸರಾವುದಿಡಲೆಂದು
ಚಿಂತೆಯಲಿ ಬೀಳದಲಿ
ಶಿವ ಬಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದಲಿ
ಕರಿಕರೆದು ಅರಳಿದಿಯೆ (೨)

ಮನೆಯ ಗುರುನೀನಾಗಿ
ಸುಗುಣಗಳ ಕಲಿಸಿದಿಯೆ
ಹೂವಿನಾ ತೆರನಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆಯ
ಮಾಡುತಲಿ ಸರಿಯಾದ
ವಿದ್ಯೆಯನು ಕಲಿಸುತಿಹ
ಗುರುಗಳೆಡೆ ಕಳುಹಿದಿಯೆ (೩)

ರಾಜವಿದ್ಯೆಯ ಕಲಿತು
ಮೇಧಾವಿಯಂತಾಗ ನಿನ್ನ ಬಳಿ
ಮರಳಿರ್ಪ ಮಗುಮುಖವ-
ಕಾಣುತಲಿ

ಆಶೆ ಫಲಿಸಿತು ಎಂದು
ಉಬ್ಬಿನಲಿ ಮೆರೆಯುತಲಿ
ನೀನಾಗಿ ಮೆರೆದೆ

ವೀರನಾತೆ (೪)

ಘತ್ತೇಪೂರ ಶಾಮಂಜಾ ಬೆಳವಣಿಕೆ.

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಆರೋಗ್ಯ

ಲೇಖಕರು:— ವೈದ್ಯ ಗುಂಡಾಚಾರ್ಯ ಸವಣೂರ L. A. M. S. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಮಕ್ಕಳು ದೇಶದ ಹಿರಿದಾದ ಸಂಪತ್ತು. ಅವರು ಬಲಶಾಲಿಗಳೂ ಬುದ್ಧಿ
ವಂತರೂ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ತಾಯಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯ. ಸರ್ವವಿಧ
ದಲ್ಲೂ ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಲೇಕಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಆರೋಗ್ಯದತ್ತ ವಿಶೇಷ
ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸಲೇಬೇಕು.

ಆರೋಗ್ಯ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು
ವಿಶೇಷವೆಂದು ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿರುವವು. ಮಾನವ ಶರೀರ ರಚನೆಗೆ ಅನುಸಾರ
ವಾಗಿ, ಮನುಷ್ಯಪ್ರಾಣಿಗೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮೊದಲನೇ ವಿಧವಾದದ್ದು.
ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ಶರೀರ ರಚನಾಭೇದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಅವರವರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆಚರಿಸ
ತಕ್ಕ ವಿಶಿಷ್ಟ ಆರೋಗ್ಯ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳು ಎರಡನೇ ವಿಧವಾದವು.
ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಅವೆರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಆರೋಗ್ಯದ
ವಿಚಾರ. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಆರೋಗ್ಯವು ಗೃಹಸೌಖ್ಯದ ಕಳಸವಿದ್ದಂತೆ. ರೋಗಿಷ್ಠ
ಸ್ತ್ರೀಯರಾದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷನಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಸುಖವು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.
ರೋಗಿಷ್ಠರಾದ, ದುರ್ಬಲರಾದ ಮಾತೆಯರಿಂದ ಸುಪ್ರಜಾನಿಮಾರ್ಗವು ಸಾಧ್ಯ
ವಿಲ್ಲ. ಸುಪ್ರಜಾನಿಮಾರ್ಗವು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಆರೋಗ್ಯದ
ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡುವದು ಅತಿ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿರುವದು. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ
ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನೆ
ಮಾಡುವದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯರು ವಿಶೇಷತಃ ಕಲಿತು
ಸುಶಿಕ್ಷಿತರೆನಿಸಿಕೊಂಡವರು, ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಸೆ ವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ
ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ
ರೆನಿಸಿಕೊಂಡವರು, ಅಥವಾ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾರು ನಾವು ಸುಶಿಕ್ಷಿತರು ಎಂದು
ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವರೋ ಅವರು ಇತರರಿಗೆ ಮಾದರಿಯವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ
ಇತರರು ಅವರಂತೆ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುವ ರೂಢಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ
ಸುಶಿಕ್ಷಿತರೆಂಬುವವರು ನೈತಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಆರೋಗ್ಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲು
ನೋಟದವರಾಗಿರಬೇಕು. ಉಚ್ಛ್ರವಾದ ಆಚರಣೆಯುಳ್ಳವರಿರಬೇಕು. ಆರೋಗ್ಯವು
ಹೊರಗಿನ ಆಹಾರ, ಶುದ್ಧವಾದ ಹವೆ, ನೀರು, ಆಹಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳ
ಮೇಲೆಯೇ ನಿಂತಿರದೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಚರಣೆಗಳಾದ ಕಾಯಿಕ, ವಾಚಿಕ, ಮಾನಸಿಕ
ಭಾವಗಳನ್ನೂ, ವ್ಯಾಯಾಮಾದಿಗಳನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವದು. ಈ ಕಾಯಿಕ
ವಾಚಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಭಾವಗಳು ಅಂದರೆ ಕರ್ಮಗಳು ಶರೀರ, ಮನಸ್ಸು, ಜೀವನ
ಸಾತ್ವಿಕ, ಶ್ವಾಸ, ರಾಜಸ ಸ್ವಭಾವಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಜರುಗುವವು. ಇವುಗಳ
ಪರಿಣಾಮವು ಮನುಷ್ಯನ ಆಯುಷ್ಯದ ಹಿತಾಹಿತಗಳ ಮೇಲೆ ಆಗುವದು.

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ವಭಾವ, ಮಾನಸಿಕ, ಶಾರೀರಕ ನೆಲೆಗಳು ಪುರುಷರಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಆಚರಿಸಬೇಕಾದ ಆರೋಗ್ಯನಿಯಮಗಳೂ, ಸಾಧನಗಳೂ ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಬೇರೆಯೇ ಇರಬೇಕೆಂಬದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಆರೋಗ್ಯವೆಂದರೇನು? ಎಂಬದನ್ನು ಅದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. 'ಆರೋಗ್ಯ' ಶಬ್ದವು "ರುಚ್" ಈ ಧಾತುವಿನಿಂದ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. "ರುಜತೀತಿರೋಗ" "ಭಾಧಾಕಾರಿಯಾದದ್ದು ಯಾವದೋ ಅದು ರೋಗ" ರೋಗವಿಲ್ಲದಿರುವದು ಆರೋಗತೆಯು. "ಅಸಮಂ ತಾತ್ ಆರೋಗತಾಯಾಃಭಾವಃ ಆರೋಗ್ಯಂ" ಸರ್ವತೋಪರಿಯಿಂದ ರೋಗವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆಯೇ ಆರೋಗ್ಯವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವದು. ಅಂದರೆ ರೋಗಾದಿಗಳ ಅಭಾವವೇ ಆರೋಗ್ಯವೆಂಬದು. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ರೋಗಾದಿಗಳಿಲ್ಲದ ಅವಸ್ಥೆಯೇ ಆರೋಗ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂದರೆ ರೋಗಮುಕ್ತನಾಗಿರುವ ಅವಸ್ಥೆಯೇ ಏಕೆ ಆಗಬಾರದು? ಮಾನಸಿಕ ದೌರ್ಬಲ್ಯವಿದ್ದು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ರೋಗಾದಿಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಆರೋಗ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದೆ? ಅದರಿಂದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಪುನಃ ರೋಗಾದಿಗಳು ಬಾರದಂತೆ ತಡೆಯಲು, ಮನುಷ್ಯನು ಸಮರ್ಥನಾಗಬಲ್ಲನೇ? ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚಿಂತನೆಮಾಡಹತ್ತಿದರೆ ಕೇವಲ ಆರೋಗ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂಬದೊಂದೇ ರೋಗ ಪ್ರತಿಭಟನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಮರ್ಥನಾಗಲಾರದು. ರೋಗಾದಿಗಳು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವದು, ಬಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡಲು ನಿಸರ್ಗತಃ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತಹ ಒಂದು ಅವಸ್ಥೆ ಯಾವದೋ ಅದು ಆರೋಗ್ಯವಸ್ಥೆಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವದು; ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯವಸ್ಥೆಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ವಿಧವಾದ ಶರೀರಾವಸ್ಥೆಗೆ ಆಯುರ್ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ "ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ"ವೆಂದು ಹೇಳಿರುವರು. ಈ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವು ಯಾವನಲ್ಲಿರುವದೋ ಅವನಿಗೆ "ಸ್ವಸ್ಥ"ನೆಂದು ಆಯುರ್ವೇದಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಕರೆಯುವರು. ಈ ಸ್ವಸ್ಥಾನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವರ್ಣನೆಮಾಡಿರುವರು. "ಸಮದೋಷಃ ಸಮಾಗ್ನಿಶ್ಚ, ಸಮಧಾತು ಮಲಕ್ರಿಯಃ| ಪ್ರಸನ್ನಾಶ್ವೇಂದ್ರಿಯಮನಃ ಸ್ವಸ್ಥ ಇತ್ಯಭಿದೀಯತೇ||"

ಯಾವನ ನಾತಪಿತ್ತಕಫಾದಿದೋಷಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಮಾಡುತ್ತಿರುವವೋ, ಯಾವನ ಜಠರಾಗ್ನಿಯು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ತಿಂದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಜೀರ್ಣಮಾಡುವದೋ; ಯಾವನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಶರೀರಧಾತುಗಳು (Secretions & Tissues) ಮತ್ತು ಮಲಗಳು (Excretions) ಸರಿಯಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ಸ್ರಾವವಾಗುತ್ತ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವವೋ! ಯಾವನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಯ, ಮನಸ್ಸು, ಆತ ಇವೆಲ್ಲ ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಸನ್ನವಾಗಿರುವವೋ ಅಂಥವನಿಗೆ ಸ್ವಸ್ಥನೆಂದು ಕರೆಯುವರು. ಇವಲ್ಲದೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿದ್ರೆಬರುವದು, ಎಚ್ಚರಾಗುವದು, ಓಜಸ್ಸು,

ತುಷ್ಟಿ, ಪುಷ್ಟಿ ಬಲೋದಯಗಳಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಚರಕಾಚಾರ್ಯರು ಸ್ವಸ್ಥನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಹೇಳುವರು.

ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಭೇದವು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುವುದು. ಶರೀರದಲ್ಲಿಯ ರೋಗಾದಿಗಳಿಲ್ಲದಿರುವ ಭಾವವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆರೋಗ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂಬುದು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ರೋಗಾದಿಗಳಿಲ್ಲದಿರುವದೊಂದನ್ನೇ ಹೇಳದೆ-ರೋಗಬಾರದಂತೆ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾಗಿರುವ ಶರೀರದ ಅಧಿಭೌತಿಕ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವ್ಯಾಪಾರಗಳ ಸಾಮ್ಯತೆಯ ಭಾವಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂಬುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು “ಆರೋಗ್ಯ” ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗೆಲ್ಲ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಆರೋಗ್ಯ ಪದದಿಂದ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿರುವ ಅರ್ಥವು ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವೆಂಬ ಪದದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಆರೋಗ್ಯವೆಂಬುದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ತ್ರೀಯರ “ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ” ಎಂಬ ಪದವೇ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥ ಪೂರ್ಣವಾಗುವದರಿಂದ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಲೇಖದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸುದ್ದಿ-ಸಮಾಚಾರ

೧. ಮಹಿಳಾಗೋಷ್ಠಿ

ಮೇ ತಿಂಗಳ ೧೬, ೧೭, ಹಾಗೂ ೧೮ ನೇ ತಾರೀಖುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಲೂರಿ ನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಂಗವಾಗಿ, ಮಹಿಳಾಗೋಷ್ಠಿ ನೆರವೇರಿತು. ಮಹಿಳಾ-ಗೋಷ್ಠಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತಿಗಳೂ, ಲೇಖಕಿಯರೂ ಆದ ಶ್ರೀಮತಿ ಎಚ್. ವಿ. ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಭಾಷಣ ಸಾರ ಇಂತಿದೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯರಂಗದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಆಲಸ್ಯವು ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಆಲಸ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ಹೊಣೆಯನ್ನರಿಸಿ, ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೊಂದಾಗಲು ಆಡ್ಡೆಯಿಲ್ಲ.

೨. ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾದೇವಿ ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಮುಂಬಯಿ ಗವ್ವರ್ನರರು ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾದೇವಿ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಇವರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಹಿಳಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿರುವರು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಇಂತಹ ಯೋಗ್ಯತೆಯು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರಲೆಂದು ಹಾರೈಸೋಣ.

೩. ಕುಮಾರಿಯರ ಸಂಘ

ಲಾಹೋರದಲ್ಲಿ ಕುಮಾರಿಯರ ಸಂಘವೊಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿದೆ. ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ ಸುಮಾರು ೧೨ ಅನಿ ವಾಹಿತ ತರುಣಿಯರು, ಈ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 'ಸುರೈಯಾ' ಎಂಬವಳು ಈ ಸಂಘದ ಸ್ಥಾಪಕಳು. ಅವಳು, "ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಈಗ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಡುವದು ಬಹಳ ವೆಚ್ಚದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿರುವದರಿಂದ, ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಗಳ ಮೇಲಿನ ಭಾರವನ್ನಿಳಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕುಮಾರಿಯರು ಈ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು." ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ.

೪. ವಿಧವಾ ತರುಣಿಯನ್ನು ಓಡಿಸಿಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಸಾಹಸ

ಸೊಲ್ಲಾಪೂರದಲ್ಲಿಯ ಮಕಬೂರ ಮಹಿಬೂಬ ಹಾಗೂ ಶಂಕರ ಫಕೀರಪ್ಪ ನರೇಂದ್ರ ಎಂಬ ತರುಣರು ಒಬ್ಬ ವಿಧವಾ ತರುಣಿಯನ್ನು 'ಕರ್ದೆಹಳ್ಳಿ' ಎಂಬಲ್ಲಿ ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ 'ನಳದುರ್ಗದ' ಕಡೆಗೆ ಓಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ, ದರ್ಗನಹಳ್ಳಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಮುಂದಿನ ತಪಾಸಣೆ ನಡೆದಿದೆ.

ಅದೆಷ್ಟು ವಿಧವಾ ತರುಣಿಯರು ಇಂತಹ ಪುರುಷರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ಗೋಳಾಡುತ್ತಿರುವರೋ ಏನೋ !

೫. ಪತಿವ್ರತೆ

ಬನಾರಸ:- ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು, ತನ್ನ ಗಂಡನು ಮೇ ೬ ರಂದು, ಸಾಯಲು, ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಚಿತೆಯ ಮೇಲೆ ಆತನ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಸಾಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಾಗ ಪೊಲೀಸರು ಅವಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದರೆಂದು ವರದಿ ಯಾಗಿದೆ.

ಇತ್ತೀತ್ತಲಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಸತಿಹೋಗಲು ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪ್ರಯತ್ನ ಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಪತಿಯ ಮರಣದ ನಂತರ ಸತಿಯ ಪರಾವಲಂಬ ನವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು.

೬. ವಿಧವೆಯ ಕೊಲೆ.

ಮುಂಬಯಿ:— ಅಜಿತಸಿಂಗನೆಂಬ ೨೭ ವರುಷದ ತರುಣನು ಶ್ರೀಮತಿ ಜೋನ್ ಥೋಯಾಸಳೆಂಬ ವಿಧವೆಯನ್ನು ಗುಂಡಿಕ್ಕಿ ಕೊಂದುದಕ್ಕಾಗಿ, ಅವನನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಲಾಯಿತು.

ಇವರಿಬ್ಬರು ಕೆಲದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಸ್ನೇಹದಿಂದಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವನು ಆಕೆಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದ. ಆದರೆ ಮನೆಯವರು ಇದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿದರಂತೆ.

ಮನೆಯವರು ಈ ರೀತಿ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿ, ಅದರಿಂದ ಲಾಭವೇನೂ ಆಗದೆ, ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರ ಜೀವನವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊರುತ್ತ ಲಿದ್ದಾರೆ.

೭. ಪುರುಷರಷ್ಟೇ ಪಗಾರ.

ಲಂಡನದಲ್ಲಿ, “ ಸರಕಾರಿ ನವಕರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಪುರುಷ ರಷ್ಟೇ ಪಗಾರ ಕೊಡಬೇಕು ” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಬ್ರಿಟನದ ಮಹಿಳೆಯರು ಕಾಮನ್ ಸಭೆಯ ಮೇಲೆ ದಾಳಿಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ.

೮. ಸ್ತ್ರೀ-ಆದರ್ಶಮಾತೆ.

ಇಜಿಪ್ತದಲ್ಲಿ, ಇಸ್ಲಾಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾನೂನಿನ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವ ಶೇಖ ಹಸನ್‌ನ ಮಹಮ್ಮದ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಹೊರಡಿ ಸಿದ “ ಇಸ್ಲಾಮ ರಚನೆಯನ್ವಯ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪುರುಷರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಆಕ್ರ ಮಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೇ ಗೃಹಿಣಿ ಮತ್ತು ಮಾತೆಯಾಗುವದು ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರ ” ಎಂಬ ಪ್ರಕಟನೆಗೆ ಉತ್ತರ ರೂಪವಾಗಿ ಮೌಲಾನಾ ಆಝಾದರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“ ಇಸ್ಲಾಮ ಧರ್ಮವು ತತ್ವತಃ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಲ್ಲೂ ಭೇದವನ್ನೆಣಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಇತಿಹಾಸದ ಈಚೇಗಿನ ಪುಟಗಳನ್ನು ಹೊರಳಿಸಿದರೆ ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು ರಾಜ ಕೀಯ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಾರದೆಂದು ನಿರ್ಬಂಧಿ ಸುವ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮವೂ ಇಸ್ಲಾಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದರ್ಶ ಗೃಹಿಣಿ ಮತ್ತು

ಆದರ್ಶಮಾತೆಯಾಗುವದೇ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯ ಆದರ್ಶವೆಂದು ಮುಸ್ತಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜವಾದರೂ, ಇದೇ ಇಡಿಯಾದ ಸತ್ಯವಲ್ಲ. ”

೯. ಇಬ್ಬರು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕೊಲೆ.

ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡದ ಖನೆಯ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು, ಇಬ್ಬರು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಚೂರಿಯಿಂದ ತಿವಿದು, ತಾನು ಮೇಲಿನಿಂದ ಹಾರಿಕೊಂಡು ಮರಣ ಹೊಂದಿದನು. ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು ವರ್ತಕನ ಹೆಂಡತಿ ಇದ್ದು ಅವಳು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಗುಣಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು ಅವಳ ದಾಸಿಯಿದ್ದ ದವಾ ಖಾನೆಗೆ ಒಯ್ಯುವಾಗ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ಮರಣ ಹೊಂದಿದಳು. ತಿವಿದುಕೊಂಡು ಮೇಲಿನಿಂದ ಹಾರಿ ಸತ್ತವನು ಆ ವರ್ತಕನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನವಕರಗಿದ್ದನೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು.

೧೦. ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಜೀವಿಸುವದು.

ಒಬ್ಬ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಮಹಿಳೆಯು ಜೋಹಾನ್ಸಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ೬ ವಾರಗಳ ವರೆಗೆ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದಳಂತೆ. ಹೋದವರುಷ ಮಿರಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯು ೬೨ ದಿವಸ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಳು.

ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ.

೧೧. ಹೆಂಡತಿಯ ಕೊಲೆ.

ಜಬ್ಬಲಪೂರದಲ್ಲಿಯ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಆರ್ಟಿನೆನ್ಸ್ ಡಿಪೋದ ಹವಾಲ್ದಾರ ನೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ಎರಡನೆಯ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಆಯುಧದಿಂದ ಕೊಂದನೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಕೊಲೆಯ ನಿಜವಾದ ಕಾರಣವಿನ್ನೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ.

ಕಾರಣವೇನಾದರೂ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂದು ಸಂಶಯದಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವಕಾರಣದಿಂದಾಗಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಜೀವನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪಾಶವೀಕೃತಿಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ.

೧೨. ಆರೋಗ್ಯಮಂತ್ರಿ.

ರಾಜಕುಮಾರಿ ಅಮೃತಕುವರು ಇವರು ಪುನಃ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿಬ್ಬಾರೆ. ಇದರಂತೆ ಅನೇಕ ಜನ ಸ್ತ್ರೀಯರು ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರೆ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಗುವದು.

೧೩. ತಾಯಿಯ ದಿನಾಚರಣೆ.

ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀವರುಷ ಮೇ ತಿಂಗಳ ಎರಡನೆಯ ರವಿವಾರವನ್ನು ತಾಯಿಯ ದಿನಾಚರಣೆಯೆಂದು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ೧೯೦೭ ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀತ್ತಲಾಗಿ ಈ ದಿನವನ್ನು ಕ್ಯಾನಡಾ, ಆಫ್ರಿಕಾ ಚೀನ ಮುಂತಾದ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ದಿನ ಮಕ್ಕಳು, ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಗೌರವದ ಸೂಚನೆಯೆಂದು ತಾಯಿಗೆ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ತಾಯಂದಿರ ಅರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಲು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲೋಸುಗ ನಿಧಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

೧೪. ವಿಮಾನ ಚಾಲನೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ

ನಾಗಪುರ:— ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾ ನರೇಲಕರ ಇವರು ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಫ್ಲಾಯಿಂಗ್ ಕ್ಲಬ್‌ಗೆ ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿಮಾನಚಾಲನ ಕಲಿಯಲು ಬಂದ ಮಹಿಳೆ ಯರಲ್ಲಿ ಇವರೇ ಮೊದಲಿಗರು.

೧೫. ತಂದೆಯ ಕೊಲೆ

ಬೆಂಗಳೂರು:— ಮೈಸೂರಿನ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಅಡ್ವೋಕೇಟರಾದ ಶ್ರೀ ವಿ. ಬಾಲರತ್ನಂರವರು ತಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಾದ ಶ್ರೀ. ವಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರ ಕೊಲೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ೩ ವರ್ಷ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅರೋಪಿ ಬಾಲರತ್ನಂ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಂದೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ (ಬಾಲರತ್ನಂ) ಹೆಂಡಿತಿಯೊಡನೆ ಸಲಿಗೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಅವರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಎರಡುಸಲ ಕೊಲೆಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಎರಡನೆಯಸಲ ಕೊಲೆಯ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರ ಬಲಗೈ ಕಡಿದಿದ್ದಾರೆ.

೧೬. ಸಂಗೀತ ವಿದುಷಿಯ ನಿಧನ

ತಿರುವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕರ್ನಾಟ ಸಂಗೀತಗಾರರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಶ್ರೀ ತ್ಯಾಗರಾಜರ ಸಮಾಧಿಯ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಿಧನ ಹೊಂದಿದರು. ಸಂಗೀತಾಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ತಿರುವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ತ್ಯಾಗರಾಜರ ಸಮಾಧಿ ಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಇವರು ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಮಹಾಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಚಿರಶಾಂತಿ ದೊರೆಯಲಿ.

ಮನೆಯ ಶುಚಿ-ರುಚಿ

ಲೇಖಕಿ:— ನೀರಜಾ.

ರುಚಿರುಚಿಯಾದ ತಿಂಡಿತಿನಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ, ಮನೆಯನ್ನೂ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಚೊಕ್ಕಟವಾಗಿಯೂ ಅಂದವಾಗಿಯೂ ಇಡುವ ರೀತಿ ನಿಮಗಷ್ಟೇ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕೆ? ' ನೀರಮಾತೆ 'ಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರಿಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡಿ.

ಮರ, ಬುಟ್ಟಿಗಳು ಗೃಹಿಣಿಯ ನಿತ್ಯದ ಸಲಕರಣೆಗಳು. ಅವುಗಳೆಲ್ಲದೆ ಕಾಳುಕಡಿಗಳನ್ನು ಹಸನಗೊಳಿಸುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪೇಟೆಯಿಂದ ತಂದ ಮರ ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು (ಇವುಗಳು ಬಿದಿರಿನವೇ) ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಬಾರದು. ನಮ್ಮೂರಿನ ಮರ ಬುಟ್ಟಿಗಳ ಹೆಣೆಕೆ ದಟ್ಟಾಗಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣೆಕೆ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರಲಾರದು. ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಆರೈಕೆ ಯಿಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೆಣೆಕೆಯ ನಡುವೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಪೊಳ್ಳುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದಲ್ಲದೆ, ಕಾಳುಕಡಿಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲಾರವು.

ಬಿದಿರಿನ ಹೆಣೆಕೆಯಲ್ಲಿಯ ಈ ಪೊಳ್ಳುಗಳನ್ನು ತುಂಬಲು ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾದ ಉಪಾಯವೆಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಗಣೆಯಿಂದ ಸಾರಿಸುವದು. ಅದರೆ ಹೀಗೆ ಸಾರಿಸಿದ್ದು ಬಹಳ ದಿನ ಬಾಳುವದಿಲ್ಲ. ನಿತ್ಯ ಅದೇ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನೇ ಮಾಡಿದಂತೆ ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕರು ಹಳೆಯ ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿನಾಡಿ ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ತಾಳುತ್ತದೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಉಪಾಯವೆಂದರೆ ಮರಬುಟ್ಟಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಕೇರಿನ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಡಾಂಬರನ್ನು ಹಚ್ಚಿಬಿಡುವದು. ಇದೂ ಬಹುದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ತಾಳಿಕೆ ಬರುವದು. ಆದರೆ ಕೈಯಿಂದ ಹಚ್ಚುವದು ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಣಗಿಸಿಡುವದೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟಕರವಾದುದು.

ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಉಪಾಯವಿದೆ, ಅದು ಬಹು ಸುಲಭವೂ ಅಹುದು; ಅದಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚವೂ ಕಡಿಮೆಹತ್ತುತ್ತದೆ. ಕೇರಿನ ಎಣ್ಣೆ ಡಾಂಬರಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಉಪಾಯದಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಬಿದ್ದ ರದ್ದೀಕಾಗದ ತುಂಡುಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ.

ಈ ಉಪಾಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಹಳೆಯ ತುಂಡುಗಳನ್ನು (ರದ್ದೀ ತುಂಡುಗಳನ್ನು) ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಯಿಡಬೇಕು. ಮೂರು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೇ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಸುಮಾರು ೫ ತೊಲಿ ಮೆಂಥೇದ ಕಾಳುಗಳನ್ನೂ ನೆನೆ

ಯಿಡಬೇಕು. ಅದನ್ನೂ ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ, ಬಳಿಕ ನೆನೆದ ಕಾಗದ ವನ್ನು ಒರಳಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಸಣ್ಣಾಗಿ ರುಬ್ಬಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಮೆಂಥೇದ ಕಾಳುಗಳನ್ನೂ ಬೇರೆಯಾಗಿ ರುಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಎರಡನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿ ಗಂಧದಂತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ರುಬ್ಬಬೇಕು. ಅಷ್ಟು ನೀರುನೀರಾಗಿರಬಾರದು, ಇಂತಹ ಮಿಶ್ರಣ ಒಂದು ಮರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ರಬ್ಬರಿನ ಚೆಂಡಿನಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಮರದ ಮೇಲ್ಬದಿಗೂ ಕೆಳಬದಿಗೂ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪೊಳ್ಳುಗಳಲ್ಲಿ) ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಮಿಶ್ರಣದ ಕೆಲಭಾಗ ಪುಡಿಯಾಗಿ ಉದುರಿಹೋಗಬಹುದು. ಅದರೆ ಮೆಂಥೇದ ಕಾಳಿನಿಂದ ಮಿಶ್ರಣವು ಜಿಗುಟಾಗಿ ಪೊಳ್ಳುಗಳೆಲ್ಲ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಡುವದು. ಒಂದು ದಿನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಮರಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿಟ್ಟು ಒಣಗಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಮುಂದೆ ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಅವು ತಾಳಿಕೆ ಬರುವವು. ಮರಬುಟ್ಟಿಗಳ ಬಣ್ಣವೂ ಹಾಗೇ ಉಳಿಯುವದು. ವೆಚ್ಚವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವದು ಒಂದು ಸಲ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ.

ಪಾಕಶಾಸ್ತ್ರ :

ಇಂದಿನ ರೇಶನ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ತಿಂಡಿ ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸುಲಭವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಸಿಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಲ್ಲಿಯೇ ಇಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದಿದೆ. ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವದೊಂದೇ ಮಹಿಳೆಯರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ದಿನದ ಇಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲೂ ಅವರು ಅಡು ಗೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವದೂ ಉಚಿತವಾಗದು. ಕಾಳನ್ನು ತೊಳೆದು ಹಾಕಿ, ರುಬ್ಬಿ, ಹುರಿದು, ಕರಿದು ಮಾಡುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸತ್ವ (ವಿಟಾ ಮಿನ್ಸ್) ಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಡುವ ವಿಧಾನವು ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚದ್ದಾಗಿರಬಾರದು; ಆಹಾರವು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿತಕರವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವ ಪಾಕಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಷಯದ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೂ, ಲೇಖಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ 'ವೀರಮಾತೆ' ಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ವಾಗತವಿದೆ.

ಟೊಮೇಟೋ ಜಾಮ್ :

ಒಂದೊಂದು ವಸ್ತುಗಳು ಒಂದೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯು ತ್ತವೆ, ಆಗ ಅವುಗಳ ಧಾರಣೆಯು ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪಾದ ಟೊಮೇಟೋ ಹಣ್ಣು ಗಳು ಪೇಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಪುಲವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ತಂದು ಜಾಮ್ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ತೊಳೆದು ಒರೆ ಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಿಂಡಿ ರಸವನ್ನು ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಸಿ ಒಂದು ಕಲಾಯಿಯ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಆ ರಸದ ಅಳತೆ

ಯಷ್ಟೇ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಎರಡನ್ನೂ ಕಲಾಯಿಯ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕುದಿಯಲು ಇಡಬೇಕು. ಪಾಕ ಸ್ವಲ್ಪ ಏರಾದರೆ ಜಾಮು ಜೇನುತುಪ್ಪದಂತೆ ರುಚಿಯಾಗಿರುವದು. ಪಾಕವನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಯಾಲಕ್ಕೆಯ ಪುಡಿ, ದ್ರಾಕ್ಷೆ, ಬದಾಮಿಗಳನ್ನು ಪುಡಿಮಾಡಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋದಿನಗಳವರೆಗೆ ಇದನ್ನು ಕಾಯ್ದು ಕೂಡ ಇಡಬಹುದು. ಇದು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಿತಕಾರಿಯಾದುದು.

ಮಾತಿನ ಜಾಣ್ಮೆ (ಒಂದು ಹರಟೆ)

ಲೇಖಕಿ :— ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾ ಮಹಿಷಿ ಬಿ. ಎ. ಬಿ. ಟಿ.

ಮಾತನಾಡುವದೂ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಕಲೆ; ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಆಗ ಬಹುದಾದ ಕಾರ್ಯ ಕೊಂಕುನುಡಿಗಳಿಂದ ನಿಂತು ಹೋಗುವದೂ ಉಂಟು; ಮಾನವ ಮನವನ್ನರಿತು ಮಾತನಾಡಬಹುದಾದರೆ, ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸುಖ ಶಾಂತಿಗಳು ನೆಲೆಸುವವು — ಎಂಬುದನ್ನು ಲೇಖಕಿಯರು ಮಾರ್ವಿಕವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸುಮಾರು ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಹಿಂದೆ ಇರಬಹುದು: ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ ರೊಬ್ಬರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಲು ಹೋಗಿದ್ದೆ; ಜನರು ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ತುಂಬಿದ್ದರು. ಪುರುಷರು ಮುಂದಿನ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಪರಿವಾರದೊಂದಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಭಾಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿದ್ದರು. ಅತಿಥಿಗಳೇನೋ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಆಶೆ ನಿರಾಶೆಗಳ ನಡುವೆ ಹೊಯ್ದಾಡುತ್ತ ಅತಿಥಿಗಳು ಬರುವವರೆಗೆ ಕುಳಿತು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡೇ ಹೊರಟರು. ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಅವರು ಸಮಯವು ಎಷ್ಟಾಯಿತು ಎಂಬದನ್ನೇ ಮರೆತಿರಬೇಕು. ಭಾಷಣಕಾರರ ಶೈಲಿಯೇ ಅಂತಹದಿತ್ತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದಾಗ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ತಲೆದೂಗಿದರು. ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ಅವರ ರೀತಿಯೇ ಅಂತಹದಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಆ ಶೈಲಿಯ ವಿಚಾರವು ಬಂದಾಗ-ಇದು ಯಾವಾಗಲಾದರೊಮ್ಮೆ ತೋರಿಸುವ ಜಾಣತನವೇ ಅಥವಾ ಸಾಧನವೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರವು ನನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಸುಳಿಯಿತು.

ಮಾತುಗಾರಿಕೆ—ಅದೊಂದು ಕಲೆ—ಅದನ್ನು ಹಸ್ತಗತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸಗಳ ಸಾಧನೆಬೇಕು. ಇನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೇ ಕಲಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜುಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಾವು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದವರಿಂದ ಕಲಿಯಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬಲ್ಲರಂತೆ !

ಇನ್ನು ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯು ಅನೇಕ ಬಗೆಗಳದಾಗಿದೆ—ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪೋಷಕವಾಗಿರುವ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವದು ಅಥವಾ ವಿರುದ್ಧ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಖಂಡಿಸುವದು. ಇಂತಹ ಮಾತುಗಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಫೆಸರ್‌ರಾದವರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ— ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಶಕ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಮಂದಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು, “ ಮಾತು ಬಲ್ಲಣ್ಣ ತಾ, ಸೋತು ಹೋಹುದೆ ಲೇಸು. ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು ಮುಠಿಸಲ್ತೆ ವಿಧಿ ಬಂದು ಆತುಕೊಂಡಿಹುದು ಸರ್ವಜ್ಞ, ” ಎಂಬ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜ್ಞನು ನಾವು ನಿತ್ಯದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮಾತಗಳಿಗೂ ಜಾಣ್ಮೆಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಜಾಣ್ಮೆ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಬೇಕು. ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಮಾತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಈರ್ವರಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಮತಭೇದವುಂಟಾಯಿತು. ಒಬ್ಬಳು, ‘ ನಾನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆನೆ ? ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮತ್ತೊಬ್ಬಳು ಕೂಡ ತನ್ನ ಎದುರಿಗಿದ್ದವಳನ್ನು ಇವೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು— “ ನಾನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆನೆ ? ” ಎಂದು ಇಬ್ಬರೂ ಪ್ರೌಢರಿದ್ದರು—ಇವರಲ್ಲಿ ಸೋಲುವವರು ಯಾರು ? ಇಬ್ಬರೂ ಗೆಲ್ಲಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳಿಗೆ ತಾನು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಎನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವಂತಿಲ್ಲ. ತಾನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನೇನುಡಿಯುತ್ತಿರುವೆ ಎಂದು ನಂಬುವವಳು ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಯಾವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟುವದು ? ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವವರಿಗೆ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಸೋಲನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನಿಷ್ಟ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ತರದೆ, ಮೃದು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಅವರೂ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವದು ಅದೊಂದು ಜಾಣ್ಮೆಯೇ. “ ನಿಮ್ಮದು ತಪ್ಪು ” ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಒತ್ತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಬಾರದು—ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಜಗಳವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದ್ದಾಗ ಜಾಣರಾದವರು ಸೋಲುವದೇ ಲೇಸು. ನೀವು ಹೇಳುವುದೇನೋ ಸರಿ ಈ ವಿಚಾರದಿಂದ ಕೂಡ (ಕೆಲಸದಿಂದ) ಅದೇ ಲಾಭವಾಗುವದು ಎಂದಾಗ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ಸೋಲು ಅಷ್ಟು ಕಹಿಯಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ.

ತಮ್ಮ ಲೇಖನವನ್ನು ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅದು ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದೇನೋ, ಎಂದು ಲೇಖಕರೊಬ್ಬರು ಹಾದೀ ನೋಡುವಾಗ ಅದೇ ತಿಂಗಳಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗದಿರುವ ಲೇಖನಗಳ ಲೇಖಕರಿಗಾಗಿ ಸಂಪಾದಕರಿಂದ ಕಿವಿಮಾತುಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು.

“ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿ; ನಿಮ್ಮ ಒಳ್ಳೆಯ ಲೇಖನವನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಪ್ರಕಟಿಸುವೆವು.” ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದ ಗೌರವ, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಂಪಾದಕರ ಜಾಣ್ಮೆಗೆ ತಲೆದೂಗಿ, ತಮ್ಮ ಸೋಲಿಗೆ ನಿರಾಶರಾಗದೆ ಲೇಖಕರು ಮತ್ತೆ ಮರುತಿಂಗಳ ತಮ್ಮ ಲೇಖನವನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಕಳುಹಿಸುವರು. ಸಂಪಾದಕರು ತಮ್ಮ ಮಾತಿನ ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಲೇಖಕರನ್ನು ಆಶಾವಾದಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನೂ ಪಡೆಯುವರು!

‘ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ’ ಎಂಬ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ವೈರ್ಥವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದನ್ನು ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಆ ವಿಭಾಗದ ಸಂಪಾದಕರು ಹೀಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದುಂಟು. “ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಉತ್ತರ ನಿಮಗೇ ಹೊಳೆಯುವದು. ಮುಂದಿನ ಸಲ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಒಳ್ಳೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬರುವವೆಂದು ಆಶಿಸುವೆವು.” ಈ ಉತ್ತರದಿಂದ ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮೊದಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಸಾಹಸ ಮಾಡದೆ, ಅರ್ಥವಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚು ಯೋಗ್ಯವೆನಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವರು. ಲೇಖಕರಿಗೆ ಕಟುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡದೆ ತಮಗೆ ಯೋಗ್ಯವೆನಿಸಿದಾಗಲೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಅಥವಾ ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವದು, ಇದೊಂದು ಸಂಪಾದಕರ ರೀತಿ!

ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರವಾಣಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಇರುವರು. ಅವರ ಅನುಭವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬಹಳವಾಗಿಲ್ಲ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಬೇಕಾದುದು ನಿತ್ಯದ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಳಕೆಯ ಮಾತುಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮಾತಿನ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ನೆರೆಹೊರೆಯವರೊಡನೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಮಾತುಗಳಿಗಾಗಿ ಆಗುವ ಜಗಳ ಮನಸ್ತಾಪಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಲ್ಲರು. “ಅವರು ನಮ್ಮ ನೆರೆಯವರಾದರೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮಾತಿನ ಸಲುವಾಗಿ ನಾವು ಅವರೊಡನೆ ಮಾತನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವೆವು ಅಥವಾ ಅವರು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಮಾತನ್ನೇ ಆಡುವದಿಲ್ಲ” ಎಂಬ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾವು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ನೆರೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಮಾತನಾಡುವ ಯುಕ್ತಿ ಅರಿಯದವರಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ದುಷ್ಟರಾಗಿಯೇ ಕಾಣಬಹುದು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ನೆರೆಯವರಾದರೂ ಬೇರೊಂದು ಊರಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರಂತೆ ನಾವು ಆಗುವೆವು. ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಅಶಾಂತತೆಯ ನಾಶವರಣವಲ್ಲದೆ ಬೇರೊಂದು ಲಾಭವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮನಸ್ತಾಪವನ್ನು ಕಳೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುವದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೇ ?

ಹಕ್ಕು ಹೊಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಮಾನತೆ

ಲೇಖಕರು :— ಶ್ರೀ ಮಳೆಯೆ ಗೋವರ್ಧನರಾಯರು.

ಜನತೆಯ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಆಕ್ರಮಿಸಿರುವಾಗ, ಅವರನ್ನು ಹಿಂದಿಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರವು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಮುಂದುವರಿಯಬಲ್ಲದು ? ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಸರಕಾರವು ನಮಗಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವದು, ನಾವೂ ಅವರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕಲ್ಲವೇ ?

ಭಾರತವು ಬಲಾಢ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ತನ್ನ ಸೇವಾ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಸುಖಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಂತಾಗಬೇಕಾದರೆ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವು ಸರ್ವಾಂಗ ಪರಿಪುಷ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಉಣಾಂಗ ವಿಕಲಾಂಗಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಮಾಜ, ದೀನದಲಿತರಿಂದ ತುಂಬಿದ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅವನತಿಯಿಂದ ಜರ್ಜರಿತವಾದ ವರ್ಗಗಳುಳ್ಳ ಸಮಾಜವು ಸುದೃಢವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾರದು. ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟಕದ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗದ ಉತ್ಕರ್ಷವಾಗದೆ ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿಯಾಗಲಾರದು.

ಎಲ್ಲರ ಏಕೈಯಿಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಏಕೈಯೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿರಬೇಕು. ಅದರೆ ತಕ್ಕ ಎಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಏಕೈಯೆಂಬುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕ ಆಸ್ಪದವು ಬೇಕು. ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಹೆಂಗಸರು ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿ ಕಲಾಬಲಗಳಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಯುಕ್ತರಾಗಿ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಸುಸಂಘಟಿತರಾಗಿ ಬೆಳೆಯದಿದ್ದರೆ ಕೇವಲ ಪುರುಷ ವರ್ಗದಿಂದಲೇ ರಾಷ್ಟ್ರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಭಾವ ಶಾಲಿಯಾದ ಕಾರ್ಯವೂ ಆಗಲಾರದು. ಅದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಹಕ್ಕುಹೊಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪೋಷಣ ಪ್ರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುವುದೆಂತು ?

ಪರಾವಲಂಬನವೃತ್ತಿಯು ತೊಲಗಿ ಸ್ವಾವಲಂಬನವು ಸಿದ್ಧಿಸದೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಸ್ಥಿರವಾದ ಸುಖಸನ್ಮಾನಗಳು ಸಿಕ್ಕಲಾರವು. ಸ್ತ್ರೀಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ರಾದವರು ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಉತ್ಕರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಸೆಗಳೆವರು ಎಷ್ಟೋಕಾಲದಿಂದ ಮಹಿಲಾವರ್ಗದ ಮುನ್ನಡೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಭೆ ಸಮ್ಮೇಲನಗಳಾದವು. ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿದವು. ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಡೆಬಿಡದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಅದರೂ ಮಹಿಲಾವರ್ಗದ ವಿಕಾಸೋನ್ನತಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿದ್ಧಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಪ್ರೀವರ್ಗದ ಸಾಹಸೋತ್ಸಾಹಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಪೋಷಣೆಗಳು ಸರಕಾರದಿಂದಲೂ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪುರುಷರಂತೆ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ಪ್ರಗತಿಗೆ ತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸರಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವುದು. ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯ ಘಟನೆಯಂತೆ ಈ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಆಡಳಿತದ ನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ತ್ವ (Directive Principles) ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದ ಬಳಿಕ ಭಾರತ ಸರಕಾರವು ಹೆಂಗಸರ ಹಕ್ಕು ಹಿತಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಹೊಣೆಯುಳ್ಳದಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಈಗಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವುದು ಒಳಿತು. ಮೊನ್ನೆ ಜರುಗಿದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ತನ್ನ ಚುನಾವಣಾ ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಆಶ್ವಾಸನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

“ ಭಾರತದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಹಿಂದಿನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭಾರತದ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಹಲವು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಇತರ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳಿಂದ ಅವರು ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದು, ಅದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು, ಜನತೆಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಅವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಲ್ಯಾಣದ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೊಡನೆ ನಿಕಟಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೇಲೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಣೆಯಿರುವುದು. ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವೀಯದಿದ್ದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿಯೇ ಕುಂಠಿತವಾಗುವುದು. ಅದುದರಿಂದ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವೀಯಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳದಾಗಿದೆ. ”

ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಚುನಾವಣಾ ಘೋಷಣೆಯ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಮನದಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರವು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸರ್ವವಿಧದ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ವಚನಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಸರಕಾರಗಳು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ

ಕೇವಲ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೇ ನಂಬಿಸಿ ಸ್ತ್ರೀಸಮಾಜದವರು ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಲಾಗದು. ಸರಕಾರವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಸಹಕಾರವು ಅವಶ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಲಾಗದು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯ ನಂತರ ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿ ಭದ್ರತೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ತೊಡಕಿನ ವಿವಿಧ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೆದುರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕಳೆದವು. ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಘನೋದ್ದೇಶಗಳು ಸಾಧಿಸದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವೇ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಮುಂದಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘಟನೆಯ ಸ್ವಭಾವೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯಿದೆ. “ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ, ಸಮಾವಕಾಶಗಳನ್ನಿತ್ತು ವಿಶ್ವಶಾಂತಿ, ವಿಶ್ವಬಂಧುತ್ವಗಳನ್ನೇರ್ಪಿಸುವ ಸಹಕಾರೀ ಕಾಮನ್‌ವೆಲ್ತ್‌ನ್ನು ಶಾಂತವಾದ ನ್ಯಾಯವಾದ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು” ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಘಟನೆಯ ಹಿರಿಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಉದ್ದೇಶ ಉಪಾಯಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಸಹಕಾರವೇ ಅಧಾರವಾಗಿದ್ದು ಘರ್ಷಣಾ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಈ ಕಲ್ಪನೆಯು ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೆಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಮಾವಕಾಶ ಸಮಾನಾಧಿಕಾರವುಳ್ಳ ಸರ್ವ ಧರ್ಮ ಸಮದೃಷ್ಟಿಯ (ಜಾತ್ಯತೀತ) ರಾಷ್ಟ್ರವೆಂದರೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು. ಈ ತತ್ವಾನುಸಂಧಾನವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಾಂತಿಪ್ರಗತಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ವಾನುಕೂಲವುಂಟಾಗಿ ಭಾರತವು ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಬಲ್ಲದು.

ಭಾರತದಂತಹ ಅಸರಿಮಿತವಾದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತುಳ್ಳ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಜಾಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಸಂಪತ್ತಿನ ಪರಿಣಾಮಕಾರಕ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವನದ ಮತ್ತು ಅದರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಗಳ ಬಗೆಗೂ ಯೋಜನಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಅದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಯೋಜನಾಬದ್ಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಅವಶ್ಯವಾದುದು. ಯೋಜನೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವನದ ಸರ್ವಾಂಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಗತಿಯು ಸಮನಾಗಿ ಅಥವಾ ಏಕರೂಪದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿಂದುಳಿದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಿಂದ ಈ ಪ್ರಗತಿಗೆ ತಡೆಯುಂಟಾದೀತು.

ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಹೆಂಗಸರು, ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮುಂತಾದ ಅಂಗಗಳ ಕಡೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನವನ್ನು ಯೋಜನಾ ಶಾಖೆಯು ಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರರಥದ ಮುನ್ನಡೆಯಲ್ಲಿ ಅವು ತಡೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಜಾಣರಾದ ಆಡಳಿತಗಾರರ ಕಾರ್ಯ.

ಹೆಣೆಕೆ-ಕಸೂತಿಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯುವ ವಿಧಾನ

ಲೇಖಕಿ: ಸರೋಜಿನಿ

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಂತಯಿಸುವಂತೆ, ಮನೆಯನ್ನು ಅಂದವಾಗಿಡುವದೂ ಗೃಹಣಿಯ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ; ನಯವಾದ ಹೆಣೆಕೆ ಕಸೂತಿಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಳೆಯಾಗದಂತೆ ಶುಭ್ರವಾಗಿರಿಸಿ, ಮನೆಯನ್ನಲಂಕರಿಸಬಲ್ಲ ಗೃಹಣಿ ಮನವನ್ನೂ ಪ್ರಸನ್ನವಾಗಿರಿಸುವಳು.

ನೂಲಿನ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ದಿನಾಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಗೆಯುವ ಸೋಡಾ, ಸಬಕಾರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಗೆಯುತ್ತೇವೆ. ಹಸನಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ನಯವಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ, ರೇಶಿಮೆಯ ಜಿನುಗು ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಈ ಸೋಡಾ ಸಬಕಾರಗಳನ್ನು ಹಾಕುವದು ಕೂಡ ಅಪಾಯಕರವೇ. ರೇಶಿಮೆಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚವಿಲ್ಲದೆ ಅರಟಳಕಾಯಿಯ ನೊರೆಯಲ್ಲಿ ತೊಳೆಯಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಬಟ್ಟೆಯ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಳೆಯೂ ಹೋಗುವದು, ಬಟ್ಟೆಯ ಹೊಳಪೂ ಉಳಿಯುವದು. ಕೆಲವನ್ನು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಉಣ್ಣೆಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು, ಜಾರ್ಜೆಟ್, ಆರ್ಗಂಡೀ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹಲವು ಸಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವದು; ಅದರೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೋಯಿಸಿ ಒಗೆದ ಬಟ್ಟೆಯ ಸ್ವರೂಪವೇ ಬದಲಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಪೆಟ್ರೋಲಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವದು; ಅದರಂತೆ ಹೆಣೆದ ಬಟ್ಟೆ, ಕಸೂತಿಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೂ ತೊಳೆಯುವ ವಿಧಾನ ಬೇರೆಯಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ನೂಲಿನ ಲೇಸನ್ನು ತೊಳೆಯುವ ರೀತಿ: ಲೇಸನ್ನು ಒಂದು ಬಾಟಲಿಯ ದುಂಡು ಮೈಗೆ ಸುತ್ತಿ ಅದನ್ನು ನೀರು ತುಂಬಿದ (ಲೇಸಿನ ಭಾಗ ಮುಳುಗುವಂತೆ) ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಈ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಬೂನನ್ನು ಹಾಕಿರಬೇಕು. ಬಾಟಲಿ ಹೊರಳಿ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದರ ಒಳಗೆ ಉಸುಕು ತುಂಬಿ ಇಡಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಒಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಈ ನೀರನ್ನು ಕುದಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಕುದಿಸುವಾಗ ಲೇಸಿನ ಸುತ್ತ ಒಂದು ತುಂಡು ಬಿಳಿಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಸುತ್ತಿರಬೇಕು.

ನೀರು ಕುದಿಯ ತೊಡಗಿತೆಂದರೆ ಲೇಸಿನ ಕೊಳೆ ಕ್ರಮೇಣ ಬಿಡತೊಡಗುವದು. ನೀರು ಕೊಳೆಯಾದಂತೆ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ನೀರನ್ನೂ ಹಾಕಿ ಕುದಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಕುದಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಆ ನೀರನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು, ಆ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ತಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿ ಲೇಸನ್ನು ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಬಾಟಲಿಯನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದು, ಲೇಸನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ, ಹಾಗೇ ಒಣಗಿಸಬೇಕು.

ಲೇಸು ರೇಶಿಮೆಯದಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪ ನಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವದು. ನೊದಲು ಅದನ್ನು ಆಲಿವ್ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ತೋಯಿಸಿ ಬಳಿಕ ಮೇಲಿನಂತೆ ಅದನ್ನು ತೊಳೆಯಬೇಕು. ನಯವಾದ ಲೇಸಿಗೆ ಅಥವಾ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಕೊಂಚ ಕಪ್ಪಿನ ಛಾಯೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಯಾವದೇ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಬಟ್ಟೆಯಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಲೇಸಾಗಲಿ, ತೊಳೆದ ಬಳಿಕ ಹೊಸದರಂತೆ ಕಾಣಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬರೀ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೊಳೆದರೆ ಸಾಕಾಗದು. ಅದನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಚಮಾಡಿ ಇಸ್ರೀ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾದಾ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಮಾಡಲು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸ್ವಾರ್ಚಮಾಡಲು ಅಕ್ಕೆಯ ಅಥವಾ ಗೋದಿಯ ಪಿಷ್ಟದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಸರಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದರೆ ನಯವಾದ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಹೀಗೆ ಸ್ವಾರ್ಚಮಾಡಿದರೆ ತೀರ ಬಿರುಸಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆರ್ಗಂಡಿಯ ಒಂದು ತುಂಡನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿದ್ದ (ನೀರನ್ನೆಲ್ಲ ಹಿಂಡಿ ತೆಗೆದು) ಲೇಸನ್ನು ಬಿಳಿಯ ಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಕೆಳಗೆಮಾಡಿ ಹಾಸಿ ಹಿಂಭಾಗವನ್ನು ಆ ತುಂಡಿನಿಂದ ಅದ್ವರ್ಗಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಇಸ್ರೀಯಿಂದ (ಬೆಚ್ಚಗಿನ) ಎಲ್ಲ ಭಾಗವನ್ನೂ ಇಸ್ರೀ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಥವಾ ಗೋದಿಯ ಪಿಷ್ಟದ ತಿಳಿಯಾದ ಸರಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೂ ಸರಿ; ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಗೋದಿಯ ಪಿಷ್ಟವನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಎರಡನ್ನೂ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ತಣ್ಣೀರಿನಲ್ಲಿ ತೋಯಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಒಂದನ್ನು ಕುದಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸುರುವಿ ಬಿಸಿಮಾಡಬೇಕು. ಪಿಷ್ಟವು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿ ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ಮೇಲಿನ ಉಗಿ ಮಾಯವಾಗುವವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ಕೈಯ್ಯಾಡಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಎರಡೂ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಹಾಲಿನಷ್ಟು ತಿಳಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಹನಿ ಕಾಫಿಯ ನೀರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಒಂಧು ಬಗೆಯ ಕಂದೀ ಹೊಳಪು ಬರುವದು; ಚಹವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರೆ ಹಸಿರುಮೂಡಿಯ ಛಾಯೆ ಬರುವದು.

ಲೇಸನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಚಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ, ಅದರ ಒಂದು ತುದಿಯನ್ನು ಎಡಗೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಬಲಗೈಯ್ಯಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಮಡಿಕೆಗಳನ್ನು, ಹೊರಳಿಕೊಂಡ ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಹೋಗಬೇಕು. ಸರಿಪಡಿಸಿದ ಬಳಿಕ, ಟೇಬಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಶುಭ್ರವಾದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಸಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಲೇಸನ್ನು ಅತ್ತಿತ್ತ ಮಡಿಕೆಯಾಗದಂತೆ ಹಾಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಷ್ಟಷ್ಟೇ ಭಾಗವನ್ನು ಇಸ್ರೀ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ ಇಸ್ರೀಮಾಡಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬಲದಿಂದ ಎಡಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಸ್ವಾರ್ಚ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಸರಿಯಾಗಿರುವದು.

ಲೇಸು ತೀರ ನಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಹೀಗೆ ಟೀಬಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಸಿ ಇಸ್ತೀ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮುದ್ದೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಬಗೆಯಿಂದ ಇಸ್ತೀಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಅಗಲವಾದ ಪೊಳ್ಳು ಕೊಳವೆಯನ್ನು ನೊಣಕಾಲಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಆ ಕೊಳವೆಯ ಸುತ್ತ ಒಂದು ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಿ, ಬಳಿಕ ಇಸ್ತೀ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಲೇಸನ್ನು ಆ ಬಟ್ಟೆಯ ಸುತ್ತ ಗುಂಡು ಸೂಜಿಗಳಿಂದ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಡಿಸಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಆ ಕೊಳವೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಹೊರಳಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಇಸ್ತೀ ಮಾಡಬೇಕು.

ಲೇಸನ್ನು ತೊಳೆಯುವದು, ಸ್ವಾರ್ಚ ಮಾಡುವದು, ಗುಂಡುಸೂಜಿಯಿಂದ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿ ಇಸ್ತೀಮಾಡುವದು ಇವೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಒಂದಾದ ಕೂಡಲೇ ಒಂದರಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ, ಸ್ವಾರ್ಚಮಾಡಿದ ಎಂಟು ದಿನಕ್ಕೆ ಇಸ್ತೀ ಮಾಡಹೋದರೆ, ಆ ಸ್ವಾರ್ಚದ ಪರಿಣಾಮವೇ ಉಳಿದಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವೇಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಬಣ್ಣದ ದಾರದಿಂದ ಹಾಕಿದ ಕಸೂತಿಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೊಳೆಯುವ ವಿಧಾನ:

ಇಂತಹ ಕಸೂತಿಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೊಳೆಯುವಾಗ ಬಿಸಿನೀರನ್ನೂ ಸಾಬೂನನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾದರೂ ಒಗೆಯುವ ಸೋಡಾ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಕುದಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಬೂನನ್ನೂ ಹಾಕಿ ಬುರುಗುವಾಡಿ, ಬಳಿಕ ನೀರನ್ನು ಬೆಚ್ಚಗೆ ಮಾಡಲು ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಣ್ಣೀರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಕಸೂತಿಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ತಿಕ್ಕಿ ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ತಣ್ಣೀರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಅದನ್ನು ಹಿಂಡಿ ತೆಗೆದು ಸಾಬೂನಿನ ಬುರುಗನ್ನು ಕಳೆದು ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಸೂತಿಯ ಬಣ್ಣ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಸಿದ್ದರೆ, ಹೊಳವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಮಚಿ ಲಿಂಬೆಯ ರಸವನ್ನು ಹಾಕಿ ಹಿಂಡಬೇಕು ಇಲ್ಲವೆ ಒಂದರ್ಧ ಗ್ಲಾಸು ಬಿಳಿ ವಿನೆಗಾರ (ನೀರಿನಲ್ಲಿ) ಹಾಕಿ ಹಿಂಡಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ ಇಸ್ತೀ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಕಸೂತಿಯ ಹೊಳವೂ, ನಯವೂ ಹಾಗೇ ಉಳಿಯುವವು.

ಕಾನೂನು ವಿಭಾಗ

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಲೆಂದೇ ಈ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ವಿವರವಾಗಿ ಕಾಯಿದೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಭಗಿನಿಯರು ಇದರ ಯೋಗ್ಯ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯುವರೆಂದು ನಮ್ಮ ಆಶೆ !

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಸ್ತ್ರೀಜೀವನದ ವಿಷಯಕವಿರಬೇಕು. ಖಾಸಗಿ, ವೈಯಕ್ತಿಕ, ಮತ್ತು ಕೂಡಲೆ ಸಲಹೆ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಫೀ ಎಂದು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮನಿಯಾರ್ಡರದಿಂದ ಕಳಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ:— ನಾನೊಬ್ಬ ಸ್ಕೂಲ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಕಾರಕೂನನಾದ ತರುಣನಿರುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಲಗ್ನ ಹಿಂದು ಧರ್ಮ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಲಗ್ನವು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ೨೦ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವಳು ಇರುವಳು. ಇತ್ತಿತ್ತಲಾಗಿ ಅವಳಿಗೆ ಕ್ಷಯ ಬ್ಯಾಣಿ ಹತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅವಳು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅತಿಶಯ ಪ್ರೇಮ ಪೂಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳ ನಡತೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದ್ದು, ಯಾವ ತೆರನಾಗಿ ದೋಷವೆಣಿಸುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಅವಳ ಕೂಡ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನ್ಯಾಯವೆನಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದ್ವಿಭಾರ್ಯಾ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಕಾಯ್ದೆಯ ನಿಮಿತ್ತ ನನಗೆ ಎರಡನೆಯ ಲಗ್ನವಾಗಿ ಸುಖಿಯಾಗಿ ಬಾಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ನಾನೇನು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಉತ್ತರ:— ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದೆಯಿಂದ ತಮಗೆ ಲಗ್ನವಾಗಲು ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಅವಳನ್ನು ಸಾಕಲು, ಸಲಹಲು ಆತಂಕವಿಲ್ಲ. ಈ ದ್ವಿಭಾರ್ಯಾ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಕಾಯ್ದೆಯು ಸದೋಷವಿರುವವರಿಂದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬದಲು ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲ ತೆರನಾಗಿ ಯತ್ನಿಸಿದರೆ, ನಿಮಗಾಗಲೀ, ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗಾಗಲೀ ಲಾಭವಿರುವುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ:— ನಾನೊಬ್ಬ ಬಿ. ಎ. ಪಾಸಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸ್ತ್ರೀ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಅನ್ಯ ಜಾತಿಯ ಹಿಂದು ತರುಣನ ಕೂಡ ಲಗ್ನವಾಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಲಗ್ನವಾದಬಳಿಕ ನಾನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಳಾಗಿ ಉಳಿಯುವೆನೋ ? ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಜಾತಿ ಯಾವುದು ?

ಉತ್ತರ:— ಲಗ್ನದಿಂದ, ಪ್ರಚಲಿತ ಕಾಯ್ದೆಯಂತೆ ಮೇಲ್ವರ್ಣದವರ ಜಾತಿಯು ಅದೇ ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಮೇಲ್ವರ್ಣದವರ ಜಾತಿಯು ಕೇಳರ್ವರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಪ್ರಚಲಿತ ರೂಢಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವೊಂದು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ, ಜಾತೀಯ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಲಿಂಗಾಯತ, ಆರ್ಯಸಮಾಜದವರಾಗಿ ಅಥವಾ ಜಾತ್ಯತೀತರಾಗಿ ಉಳಿಯುವಿರಿ. ಹೊಸ ರೂಢಿಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ತಂದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಬಹುದು. ಮುಂದೆ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬಹುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ:— ನಾನೊಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿಧವೆ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಗಂಡನ ಅಸ್ತಿ ಎನೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮಗಳು ಸಣ್ಣವಳಿರುವಾಗಲೇ ನನ್ನ ಗಂಡನು ತೀರಿಕೊಂಡನು. ಮುಂದೆ ಅವಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಭಾರವೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಮೇಲೆಯೇ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅವಳ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದೆ ತಂದೆಯ ಹೆಸರಿನ ಬದಲಾಗಿ ನನ್ನ (ತಾಯಿ) ಹೆಸರು ಹೆಚ್ಚಲು ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಅತಂಕವಿರುವದೋ ಹೇಗೆ ?

ಉತ್ತರ:— ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದೆ ಯಾರ ಹೆಸರು ಹಾಕ ಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಹೆಸರು ಹಚ್ಚಿದರೂ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಅಪರಾಧವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜನರು ಗ್ರಾಮೀಣರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ತಮ್ಮ ಹೆಸರು, ತಂದೆಯ ಹೆಸರು, ಬದಲುವಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರು ಹೆಚ್ಚುವದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರಲ್ಲಿ ಮಗು ವೈಭವಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆಯೆಂಬ ಲೋಕಭ್ರಮೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಈ ರೂಢಿಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ತರುವದು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುವದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ:— ನಾನೊಬ್ಬ ವಿವಾಹಿತಳಿರುವೆನು. ನನಗೊಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿದೆ. ನನ್ನನ್ನು ಗಂಡನು ಮತ್ತು ಅತ್ತೆ ಮುಂತಾದವರು ಭಲನೆಮಾಡಿ ಹೊರಗೆಹಾಕಿದರು. ಮತ್ತು ಆ ಮಗುವನ್ನು ನಿನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು ಎಂದು ಬೀಸಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ನನ್ನ ದೇ ನನಗೆ ಗತಿ ಇಲ್ಲದಾಗ ಮಗುವನ್ನು ಹಾಗೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದೆ. ನಾನು ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಶ್ರಯಹೊಂದಿ ನನ್ನ ಉಪಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿದ್ದೇನೆ ಮಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದೇ ಸವನೆ ಹಲುಬುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಗಂಡನು ಸೋಡ ಚೀಟಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾವೆಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅವನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಮಗುವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದಾಗ ಬರಬಹುದೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಮಗು ನನಗೆ ಸಿಗಬಹುದೆ ? ಸಿಗದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಂತೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗಲು ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ?

ಉತ್ತರ:— ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ತಂದೆ ಪಾಲಕನಾಗಲು ಅನರ್ಹನಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ತಾಯಿಯ ಅಧಿಕಾರ ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಉಳಿಯುವದು. ಹೊರಗೆ ಬರುವ ಮುಂದೆ ಕೂಸನ್ನು ತಂದಿದ್ದರೆ ವೈವಹಾರತಃ ಗಂಡನಿಗೆ ಜಡವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಮಗು ನಿಮ್ಮಕಡೆ ಬರುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪಾತಿನಲ್ಲಿ ಪಂಚರ ಮುಖಾಂತರ ನೀವು ಈ ತೆರನಾಗಿ ಕರಾರಪತ್ರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಬಹುದು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾಬಲದಿಂದ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾದಂತೆ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ತಾಯಂದಿರ ಅಧಿಕಾರವಿರುವಂತೆ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಬಡಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಣಗುವದು ತಾಯಂದಿರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಗಲ್ಲು

ಲೇಖಕರು :— ಶ್ರೀ. ಎಂ. ಸತ್ಯನಂತರಾವ್, ಬಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಬಿ. ಎಲ್.
ಬಳ್ಳಾರಿ.

ಪಾತ್ರಪರಿಚಯ

ಶ್ರೀಧರಲಾಲ :— ದೊಡ್ಡ ಸಾಹುಕಾರ.

ಭಾಗ್ಯವತಿ :— ಶ್ರೀಧರಲಾಲರ ಏಕಮಾತ್ರ ಪುತ್ರಿ. [B. A. Hons]

ರತಿಲಾಲ :— ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುತ್ರ. ಶ್ರೀಧರಲಾಲರು ಭಾಗ್ಯವತಿಗಾಗಿ ಆರಿಸಿದ ವರ.

ಸಮಶೀಲ :— ಸಮತಾನಾದಿ. ಭಾಗ್ಯವತಿಯ ಜೀವದ ಗೆಳೆಯ.

ಭೀಮಪ್ಪಾ :— ಬಡ ಕೂಲಿಕಾರ.

ರಾಮಕೃ :— ಭೀಮಪ್ಪನ ಹೆಂಡತಿ.

(ಸಾಕವನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಗು :— ಈ ಬಡರೈತರ ಮಕ್ಕಳು ಶ್ರಮಜೀವಿ ಹಾಗೂ ಅವನ ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳು, ಅಮೀನ ಗೌಡ, ಭೂಮಿ ಮಾಲಕ, ಕೂಲಿಕಾರರು ಅಂಬಿಗರು, ಮಾರನಾಡಿ ನೌಕರ ಮುಂತಾದ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಾತ್ರಗಳು.)

ಅಂಕ ೧ [ದೃಶ್ಯ ೧]

[ಸ್ಥಳ :— ಸಮುದ್ರದ ತೀರ. ವೇಳೆ :— ಸಾಯಂಕಾಲದ ೫ ಗಂಟೆ ಹೊಡೆದಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಿರಿವಂತರು ತಿನ್ನುವ ಹಣ್ಣುಹಂಪಲಗಳ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಬಡಜನರಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಶೇಂಗಾ, ಅಗ್ಗೆ ತರಹದ ಹಣ್ಣುಗಳ ರಾಶಿ ಹಾಕಿದ ಅಂಗಡಿಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ. ಸಮುದ್ರದ ಹತ್ತಿರವೇ ಉಸುಕಿನ ದಿಬ್ಬೆಯೊಂದರ ಮೇಲೆ ಸಮಶೀಲನು ಕುಳಿತು ದೂರದಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅಂಬಿಗರ ಹಡಗಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವನು. ಅಂಬಿಗರು ಹಾಡುತ್ತ ದಂಡೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹಡಗಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತಿರುವರು.]

ಅಂಬಿಗರು :— ಹಾಡು.

ಎಹೆಯ್ಯೊ ಹೆಯ್ಯೊ ಹೆಯ್ಯೊ ಸಾಗರದ ತೆರೆಯೋಸ್ಸ

ನನ್ನ ಮನ ತೇಲಿ ತೇಲಿ

ತುದಿವರಿಗೆ ಸಾಗೇಸ್ಸ

ಅಹಾ ಬಿರುಗಾಳಿಲಸ್ಸ.

ಎ ಹೆಯ್ಯೊ ಹೆಯ್ಯೊ ಹೆಯ್ಯೊ.

ಈ ಸುಲಿಗೆ ಶೋಷಣೆಯನು

ಈ ಸೃಷ್ಟಿ ಶಕ್ತಿಗಳನು

ತಡೆದಟ್ಟು ನಡೆದು

ಆ ಕೆಂಪು ತಾರೆಯಡಿಗೆ....

ಎ ಹೆಯ್ಯೊ ಹೆಯ್ಯೊ ಹೆಯ್ಯೊ.

ನಾನ್ ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ ಇಂದು ಹೋರಾಟ ಹೂಡಿ

ಎ ಹೆಯ್ಯೊ ಹೆಯ್ಯೊ ಹೆಯ್ಯೊ.

ಈ ಸುಲಿಗೆ ಶೋಷಣೆಗಳನ್ನು ತಡೆದೋಡಿಸುವಾಂ

ಈ ಸೃಷ್ಟಿ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಮಗಾಗಿ ರೂಪಿಸುವಾಂ

ಎ ಹೆಯ್ಯೊ ಹೆಯ್ಯೊ ಹೆಯ್ಯೊ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ನಾವೇ ರಚಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖದಿ ಬಾಳುವಾಂ

ಎ ಹೆಯ್ಯೊ ಹೆಯ್ಯೊ ಹೆಯ್ಯೊ.

ಕೆಂಪು ತಾರೆ ಹರಿಕಾರನಂತೆ ಬಂದು ಅರುಣೋದಯ ತಂತು.

ಎ ಹೆಯ್ಯೊ ಹೆಯ್ಯೊ ಹೆಯ್ಯೊ.

ಆ ಕೆಂಪು ತಾರೆ ನೋಡಿ ಅತ್ತ ಸಾಗಿ ನಡೆ

ನೀ ನಡೆ-ನೀ ನಡೆ ನೀ ನಡೆ

[ಅಂಚಿಗರ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಮತೀಲನೂ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಗಿರಣಿಯ “ವ್ಲಿಸಲ್” ಆಗುವುದು. ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಕೂಲಿಕಾರರು ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಬರುವರು ಮತ್ತುಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ರತಿ ಲಾಲ್ ಶೇತರು “ಕಾರಿನಲ್ಲಿ” ಬಂದು ಇಳಿಯುವರು. ಇಳಿದು ಹಣ್ಣಿನ ಅಂಗಡಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲು ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳ ಕುಟುಂಬವೊಂದು ಬರುವುದು.]

ಶ್ರಮಜೀವಿಯ ಮಗು:— [ರತಿಲಾಲ್‌ರನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತ (ತಂದೆಗೆ) ಅಪ್ಪಾ! ಅಪ್ಪಾ || ಆ ಹಣ್ಣುಗಳು ನನಗೆ ಕೊಡಿಸಪ್ಪಾ ಏನಪ್ಪಾ |

ಶ್ರಮಜೀವಿ:— ಥೂ! ನಿನ್ನ ವಟ್ಟಿಗೆ ಬೆರಕೆ ಹೆಚ್ಚಾ.

ಒಂದು ಅಣ್ಣು ನಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿದರೂ ಮನೆಯಾಗ ಎಲ್ಲರು ಒಪ್ಪುತ್ತ ಖಾನಾ ಇಲ್ಲದ ಇರಬೇಕಾಗತೈತಿ. ನಿನ್ನ ವಟ್ಟಾಗಿನ ಉರಿ ತಣ್ಣಾಗ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೊಟ್ಟಿಗೆ ಅತ್ತು ಅತ್ತಿಅಣ್ಣು ಬರ್ತಾವ ತಗೋ.

ಮಗು:— ಊಂ ಹೂಂ! ನನಗೆ ಅವೇ ಅಣ್ಣು ಬೇಕು. [ರತಿಲಾಲ್‌ರನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತ] ನೋಡು. ಅವರಷ್ಟು ಅಣ್ಣು ತೇಕೊಂತಾರ. ಅವರು ಮನೆಯಾಗೆ ಅನ್ನ ಉಂಬೋದಿಲ್ಲೇನು ?

ಹೆಂಡತಿ:— ನಾವು ತಿಂಬಾಕ ಬೇಡಿಬಂದಿಲ್ಲ! ಸೆಟ್ಟಿ ತಾಯಿ ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣೇ ಮ್ಯಾಗ ಇಂಗ ಬರದಾಳ, ಅವರ ಅಣ್ಣೇ ಮ್ಯಾಗೆ ಅಂಗ ಬರದಾಳ.

ಮಗು:— ಬಿಡಬೇ ನೀನೇನು ಕೇಳ್ತಿದಿಡು. ನಮ್ಮ ಚಿಗಪ್ಪ ಅಲ್ಲೇನು

ತ್ವಾಟದಿಂದ ಪುಟ್ಟು ತುಂಬಿ ತುಂಬಿ ಇಂಥಾ ಅಣ್ಣು ಇವರ ಅಂಗಡಿಗೆ ಕಳಿಸುವಾ. ನೀನೇ ಅಲ್ಲೇನು ಪುಟ್ಟು ಪುಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು ತಂದದ್ದು.

ಹೆಂಡತಿ:— ಅಂದರೇನು ದುಡಿಯಾಕ ನಾವು ಬೇಡಿ ಬಂದೀವಿ. ತಿಂಬಾಕ ಅವರು ಬೇಡಿ ಬಂದಾರು !

ಇನ್ನೊಂದು ಮಗು:— [ತನ್ನ ಹರುಕು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ] ಈ ಅಕ್ಕ ಬಟ್ಟೆ ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ [ರತಿಲಾಲರನ್ನು ತೋರಿಸಿ] ಅಂತಾ ಡಾಲಾದ ಕಮೀಜು ನಲ್ಲಿಕೊಡು ನಡಿ. ಬಟ್ಟೆ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗೋಣ ನಡಿ.

ಶ್ರಮಜೀವಿ:— ಇದೆಂಥಾ ಇದಿ ನನ್ನ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿತಪ್ಪ ! ಸಗಣೆ ಬಳ್ಯಾಕ ಏನು ಮಾಡ್ತಿಯೋ ಕಮೀಜ ?

೧ನೇ ಮಗು:— ಬಾಳ ಬೆಚಾಗಿರತ್ತೈತಪ್ಪ. ನನ್ನ ಮೈಯಾಗ ಉರಿ ಬಂದಾವು. ಈ ಚಳೀಗಾಳಿಗೆ ಮೈಯ್ಯಾಗಿನ ಎಲುಬು ಜುಮ್ ಅಂತಾವ ಗಿರಿಣ್ಯಾಗ ನೀನೇ ಅಲ್ಲೇನು ನೂಲು ತೆಗೆದು ರಾಶಿ ರಾಶಿ ಬಟ್ಟೆ ಮಾಡಿ ಇವಾಗ ಬಂದದ್ದು ? ಎರಡೇ ಗಜ ಬಟ್ಟೆ ಕಮೀಜಿಗೆ ಕೊಡಿಸಪ್ಪಾ.

ಶ್ರಮಜೀವಿ:— [ಮಗನ ಮೈಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟು] ಬರೇ ಹುಳುಕು ಎಲಬು. ರಗತ ಇಲ್ಲ; ಮಾಂಸ ಇಲ್ಲ. ಸಾಯಲಿ, ಬದುಕಲಿ; ಕಮೀಜು ಹ್ಯಾಂಗ್ ಬರತ್ತೈತಿ ? ನೀನೂ ಎಂಡಾ ಸುರುಮಾಡು. ಮೈಯಾಗ್ ಬೆಚ್ಚಾಗ್ ಇರತೇತಿ. ನಾವೂ ಅಲ್ಲೇ ನಡೆದೇವಿ. (ಹೆಂಡತಿಯು ಬಗಲ ಕೂಸು ಅಳುವುದು ಹೆಂಡತಿಯೆಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ) ಕೂಸಿನ್ನಾ ಯಾಕ್ ಅಳಸ್ತೀಯಾ ಮಲಿ ಕುಡ್ಲು.

ಹೆಂಡತಿ:— ಮಲ್ಯಾಗ್ ಏನು ಐತಂತ ಕುಡಿಸಲಿ ? ಗಿರಿಣ್ಯಾಗ್ ದಗದಾ ಹಿಡಿದಾಗಿಂದ ಹಾಲೇ ಒಣಗ್ಯಾವ.

[ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಸಮಶೀಲನು ಎದ್ದು ಬರುವನು. ತನ್ನ ಮೈಮೇಲಿನ ಕೋಟನ್ನು ಆ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಕೊಡುವನು. ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುವನು. ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಹೋಗುವರು.]

ಸಮಶೀಲ (ಸ್ವಗತ):— (ಶ್ರೀ ದಿನಾಕರವರ “ ಅಂತರಾತ್ಮನಿಗೆ” ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದೊಳಗಿನ) ಅಹ ! ಎಂಥ ಫಲವತ್ತಾದ ಭಾರತವರ್ಷವಿದು. ಕಾಳುಕಡಿ ಹಣ್ಣು ಹೆಂಪಲ ಹೂ-ಬಳ್ಳಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿ ಮಾನವನ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರಾಣ ಸರಾಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಸಫಲಗೊಳಿಸುವುದು ಈ ಭೂಮಿ, ಗಾಳಿ, ತಂಗಾಳಿ ಈ ಒಳಿತು ಈ ತೇಜದಾಯಿ ಬೆಳಕು, ಈ ವಿಶಾಲ ದೇಶಕಾಲಗಳು, ಮಾನವನ ಆಟ, ಆಲ್ಪದ ನೋಟಕೂಟಗಳಿಗೆ ಎಡೆಕೊಟ್ಟು ಅವನನ್ನು ರಮಿಸುವವು. ಭೂಗರ್ಭ ಖನಿಜ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೈ ಎತ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಾನವನ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದು. ಅದರೇನು ! ಹೇ ಮಾನವಾ ! ಹೇ ಮೂಢ ಮಾನವಾ !! ಹೇ ಮೂರ್ಖ

ಮಾನವಾ !! ನಿನ್ನ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಕೆಳಗಿನ ಈ ಧನ, ಸಂಸ್ಕೃದ್ಧಿ ನಿನ್ನ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕಾರಣವಾಗಲಿಲ್ಲವೆ? ಏನಿದು ನಿನ್ನ ಸಮಾಜ, ಏನಿದು ಅದರ ಈ ರಚನೆ? ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ, ಎಂಥ ಅಸಮಾನತೆ? ಯಾವ ಮತ್ಸರ ಎಂಥ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಿನ್ನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ? ನನ್ನದು! ನನ್ನದು! ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಬಡಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಳಕೊಂಡು, ಬಲಿಯ ಬೇಕೆನ್ನುವನು. ಏನಿದು ಬಲಿಯುವ ಹವ್ಯಾಸ? ಎಂಥ ಆಸುರೀ ಆಕೆಯದು? ಇದರಿಂದ ಎಂದು ಬಿಡಿಸುವೆ ವೇವದೇವಾ ಈ ಮರುಳು ಮಾನವರನ್ನು? ಇನ್ನೆಂದು ನಿಜ ಬಂಧು ಭಾವನೆಯನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸುವೆ ಅವರಲ್ಲಿ?

(ನೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಧರಲಾಲ್, ಅವರ ಕನ್ಯೆಭಾಗ್ಯವತಿ ಬರುವರು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ರತಿಲಾಲ ಮತ್ತು ಸಮಶೀಲ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವರು.)

ರತಿಲಾಲ:— (ಭಾಗ್ಯವತಿಗೆ) Oh! Congratulations for your success with honours in philosophy in B. A. exam. I saw your result in to day's Chronicle and was waiting with these presents for your arrival.

(ಶೇಕ್‌ಹ್ಯಾಂಡಮಾಡಿ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ಸ್ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವನು. ಶ್ರೀಧರಲಾಲ್ ಇವರ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ)

Congratulations to you sir,

(Saw the Governments comminie appointing you as the public prosecutor) (Shake-hand ಮಾಡುವರು.)

ಭಾಗ್ಯವತಿ:— Oh! Thank you

Congratulations to you I saw your B. com. examination result in today's paper-

(ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಸಮಶೀಲನನ್ನು ಕಂಡು,) (Hallow Mr. ಸಮಶೀಲ)

Congratulations to you also you are topping the first class list of successful candidates in History and Economics

ಓಹೋ! ಈ ಪಾಸಾಗಿದ್ದ ಅನಂದದ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ನಿನ್ನ ಶಾಸನ, ದಾನ ವೈಮೇಲಿನ ಕೋಟು ತೆಗದು ಹುಡುಗನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಹಾಡುವುದನ್ನು ಸಹಾ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

ಸಮಶೀಲ:— ಛೇಯಲ್ಲಿ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಬಲಹೀನ ಹುಡುಗನನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ನೋಡುವುದು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇರಲಿ; ಅದೇನು ದೊಡ್ಡ ಮಾತು! Kindly accept my congratulation on your succes but without any presents. (Shake-hands ಮಾಡಿ ಸಮುದ್ರದೆಡೆಗೆ ಹೋಗುವನು.)

ರತಿಲಾಲ :— (ಶ್ರೀಧರಲಾಲರಿಗೆ) ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕಾರಣವು ಮುಗಿಯಿತು. ನನ್ನ ಸೂಚನೆಯ ವಿಚಾರಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧವಾಗಿಯೂ ಆತಂಕವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಧರಲಾಲ :— ನಿಮ್ಮಂಥ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುತ್ರರ ಸೂಚನೆಯನ್ನು, ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮನ್ನಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುವೆನು. ನನ್ನ ಮಗಳ ಭಾಗ್ಯೋದಯವೇ ಆದಂತಾಯಿತು, ನಿಮ್ಮ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣಮಾಡಿದರೆ.

ರತಿಲಾಲ :— (ಭಾಗ್ಯವತಿಗೆ) ನೀನು ಸಹ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರಬೇಕು.

ಭಾಗ್ಯವತಿ ನಗುತ್ತ ನಗುತ್ತ ಮೋಟರಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತುವಳು; ಮೋಟರ ಹೋಗುವುದು. ನಂತರ ರತಿಲಾಲ ತನ್ನ ಮೋಟರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವನು.)

ಸಮಶೀಲ :— (ಭಾಗ್ಯವತಿಯ ಮೋಟರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ)

‘ ಉತ್ಪದ್ಯಂತೆ ವಿಲೀಯಂತೆ ದರಿದ್ರಾಣಾಂ ಮನೋರಥಾಃ ’ ಭಾಗ್ಯವತಿಯ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ನನ್ನಂಥ ಬಡವನು ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ, ನೆಲವಿಗೆ ಹಾರದ ಬೆಕ್ಕು ಮುಗಿಲಿಗೆ ಹಾರಲು ಯತ್ನಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಲ್ಲವೇ ? ಗುಡಿಸಿಲಿನಂಥ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಡತನದಿಂದ ಬಾಳುವ ನಾನೆಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಮಂತಗಿರಿಯ ಸುಖಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ವಿದ್ಯೆಯ ಶೋಭೆಯಿಂದ ಹೊಳೆಯುವ ಆ ನಾಜೂಕು ನಾರಿಮಣಿಯೆಲ್ಲ ! ಈ ನನ್ನ ಹವ್ಯಾಸವು ಬಡವರ ಗೋಳಾಟದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ವಿಮುಖಮಾಡಿ, ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸುವ ವಾಮನಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಈ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಸಮತಾ ವಿಚಾರವು ಭಾಗ್ಯವತಿಯ ಸಲುವಾಗಿದ್ದ ನನ್ನ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಲವಲವಿಕೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವುದು. ಸಮಶೀಲ, ಇದು ಬೇಕೋ, ಅದು ಬೇಕೋ ನಿರ್ಣಯಿಸುವ—ಎರಡೂ ದೊರೆಯಲಾರವು.

ಆಚಾರದೋಳ್ ಸಿಗದು ಮಾನ್ಯತಾ ಭಾವನೆಗೆ |

ಬೇರೊಂದು ವಿಸ್ತೃತ ವಿಧಿಯ ತೊಡಕು ||

ಪ್ರಕೃತಿಗುಣವಾಧಾರವಾದುದು ನೀತಿಗೆ |

ಸಿರಿತನದ ಸೊಬಗವಿದು ಸರ್ವನಾಶಿ ||

ಎಚ್ಚ ತ್ತು ನೋಡುನೀ ಮಾನವನು ಹೀನಬಲ |

ಆಗುವನು ವಿಸ್ತೃತ ರಚನೆಯಿಂದ ||

ಅಂಕ ೧. [ದೃಶ್ಯ ೨]

ಸ್ಥಳ:— (ಹೊಲ; ಕಾಲ, ಸುಗ್ಗಿಕಾಲ, ಕಣಾನಾಡುವಾಗ ಭೀಮಪ್ಪ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ರಾನುಕ್ಕ, ಮತ್ತು ಅವರ ಮಗಳು ಸಕ್ಕಮ್ಮ ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ' ಕುಣಿಯೋಣ ಬಾರ' ಎಂಬುವ ಪದವನ್ನು ಹಾಡುತ್ತ ಕುಣಿಯುತ್ತಿರುವರು.)

ಕುಣಿಯೋಣ ಬಾರ ಕುಣಿಯೋಣ ಬಾ,

ತಿಣಿತಿಣಿರೆ ಇಣಿಇಣಿರೆ

ಒಳ ಹೊರಗ ಹಣಿಹಣಿರೆ

ಸಾಕಾತು ಸುಳ್ಳಣಿಕ | ಕುಣಿ....

ಈ ಬದುಕು ಬರಿಭ್ರಮಿ

ಅಕದಿಮಿ ಗಿಮಿಗಿಮಿ

ಹಾಂಗೊಮ್ಮೆ ಹಿಂಗೊಮ್ಮೆ | ಕುಣಿ....

|| ೧ ||

ಅಂತಿರಲಿ ಇಂತಿರಲಿ,

ನಿಂತಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರಲಿ

ಸಂತೆಯ ಚಿಂತಿರಲಿ | ಕುಣಿ....

ಕಣ್ ಒಳಗ ಹೊರಳಿಸಿ

ಎದೆ ಮುಗುಳನರಳಿಸಿ

ಹೊನೀರನುರುಳಿಸಿ | ಕುಣಿ....

|| ೨ ||

ನಾನಲ್ಲ ನೀನಲ್ಲ

ನನ್ನಲ್ಲಿ ನೀನಿಲ್ಲ

ಸಾವಿನ ನೋವಿಲ್ಲ | ಕುಣಿ....

ಇದ್ದದ್ದು ಮರೆಯೋಣ

ಇಲ್ಲದ್ದು ತೆರೆಯೋಣ

ಹಾಲ್ವೇನು ಸುರಿಯೋಣ | ಕುಣಿ....

|| ೩ ||

ತಾಳ್ಯಾಕ ತಂತ್ರಾಕ

ರಾಗದ ಚಿಂತ್ರಾಕ

ಹೆಜ್ಜಾಕ ಗೆಜ್ಜಾಕ | ಕುಣಿ....

ಕುಲುಕಿಸಿ ಕೈಕೈ

ಮಲಕಿಸಿ ಮೈಮೈ

ಧಕ ಧಕ ಧೈ ಧೈ | ಕುಣಿ....

|| ೪ ||

ಕಾಗುಣಿತ ಬರಿ ಗಣಿತ

ಯಾಕ ಡೊಂಬರ ಮಣಿತ

ಸುಗ್ಗಿಯ ಸಿರಿಕುಣಿತ | ಕುಣಿ....

ತರಗೇಲಿ ಜಿಗಿಧಾಂಗ

ಚಿಗುರೇಲಿ ಚಿಗಿಧಾಂಗ

ನನಿಕೊನೆ ಮುಗಿಧಾಂಗ | ಕುಣಿ

|| ೫ ||

ಚಕಚಕ ಚಂಚಲ

ಮಿಂಚಿನ ಗೊಂಚಲ

ಚಕಮಕಿ ಚಲಮಲ | ಕುಣಿ....

ಹೊಂಗ್ಯಾದಿಗಿ ಹೊಡಿ

ಮಿಡಿನಾಗರ ಹೆಡಿ

ಹಾಂಗೊಮ್ಮೆ ತೂಗಾಡಿ | ಕುಣಿ....

|| ೬ ||

ಕುಡಿಗಣ್ಣು ನಗೆಗಣ್ಣು

ಚುಚ್ಚೋಣು ಬಿಚ್ಚೋಣು

ತೇಲ್ಲಣ್ಣು ಮುಚ್ಚೋಣು | ಕುಣಿ....

ಕಣಕಣ್ಣು ಹಣೆಯೋಣು

ಸೆಳೆದತ್ತ ಮಣೆಯೋಣು

ಮೈಮರಿಯ ದಣೆಯೋಣು | ಕುಣಿ....

|| ೭ ||

ಆ ಪ್ತೀರಸಾಗರ

ದಾನಂದದಾಗರ

ತೆರಿತೆರಿ ತೆರೆದರ | ಕುಣಿ

ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಕ್ಕ

ಚಿಮ್ಮಲಿ ಈ ಸುಖ

ಹಿಗ್ಗಲಿ ಗಿರಿಮುಖ | ಕುಣಿ....

|| ೮ ||

[ಹೀಗೆ ಹಾಡುತ್ತಿರಲು ಕೋರ್ಟ್‌ಅಮೀನ ಮತ್ತು ಮಾರವಾಡಿ ಬರುವರು.]

ಅಮೀನ:— [ಭೀಮಪ್ಪನಿಗೆ] ಈ ಮಹಸೂಲು ನೀನು ಮನೆಗೆ ಒಯ್ಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಸೇಟರು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಡಿಕ್ರಿ ಹೊಂದಿರುವರು. ೨೦೦ ರೂಪಾಯಕ್ಕೆ ಈ ಕಣದ ಮೇಲಿನ ಮಹಸೂಲು ಮಾಡಿರುವರು.

ಭೀಮಪ್ಪ:— ಈ ಡಿಕ್ರಿ ಸಕ್ರಿ ಸುದ್ದಿ ಸಹ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಲ್ಲ ?

ಅಮೀನ:— ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದರೆ ಮಹಸೂಲ ಸಾಹುಕಾರ ಕೈಗೆ ಹತ್ತುವದು ಹೇಗೆ ?

(ಭೂಮಿಯ ಮಾಲಕನ ಪ್ರವೇಶ)

ಭೂಮಿ ಮಾಲಕ:— ಏ, ಮಾರವಾಡಿ! ನನಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀಯಾ? ಅಮೀನರ! ಈ ಭೂಮಿ ನನ್ನದು. ನನ್ನ ಗುತ್ತಿಗೆ ಹಣ ಬರ ತಕ್ಕದ್ದು ಇದೇ ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ಮಹಸೂಲನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ ಮಹಸೂಲು ನೀವು ಏನಾದರೂ ಮಾಡರಿ. ಪೂರ್ಣ ಮಹಸೂಲ ಜಪ್ತಮಾಡಲು ನನ್ನ ತಕರಾರು ಇದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಅಮೀನರು ನನ್ನ ತಕರಾರು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ.

(ಗೌಡನ ಪ್ರವೇಶ)

ಗೌಡ:— ನಮ್ಮ ಸರಕಾರೀ ಹಣವು ಬರತಕ್ಕದ್ದಿದೆ.

ಮಾರವಾಡಿ:— ನಮ್ಮದು ನಿಮ್ಮದು ಗುದ್ಯಾಟ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಭಾಗ ನೀನು ನೀನು ತೆಗೆದುಕೊ. ನನ್ನ ಭಾಗ ನನಗೆ ಬಿಡು.

[ಅಮೀನನು ಗೌಡನಿಗೆ ಮತ್ತು ಭೂಮಿ ಮಾಲಕನಿಗೆ ಅವರ ಅವರ ಭಾಗ ವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ ಮಹಸೂಲವನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವನು.]

ಅಮೀನ:— [ಹೋಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತ ಮಾರವಾಡಿಗೆ] ನಮ್ಮ ಮಾಮೂಲ ಬರಲಿ. [ಮಾರವಾಡಿ ಅವನಿಗೆ ಲಂಚ ಕೊಡುವನು.] ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗುವರು.

ಭೀಮಪ್ಪನ ಮಗ:— ನಮಗೇನಪ್ಪ ಉಳಿಯಿತು ?

ಭೀಮಪ್ಪ:— ರೊಜ್ಜು ನ್ಯಾಗಿನ ದುಡಿತ ಅದರಿಂದ ಬಂದ ಒಟ್ಟಾಗಿನ ಗಂಟು.

[ಭೀಮಪ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ವೇಳೆ ವಿನ್ನನಾಗಿ ಕೂಡುವನು. ನಂತರ ಏನೋ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ] (ಹೆಂಡತಿಗೆ) ಇಗೋ ನೋಡು ನನಗೊಂದು ಅಕಲಾ ಹೊಳದೈತಿ. ಈ ಹಾಳು ಒಕ್ಕಲತನ ಬಿಟ್ಟು ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗೋಣ. ದಿನಾಲು ಗಿರಿಣ್ಯಾಗ ೧೨ ಅಣೆ, ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಅಂತ. ಈ ಹಾಳ ಒಕ್ಕಲತನದಲ್ಲಿ ಏನೈತಿ.

ಹೆಂಡತಿ:— ನಡಿ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗೋಣ. ದಾರೀ ಕರ್ಚೆಗೆ ?

ಭೀಮಪ್ಪ:— ನಿನ್ನ ಕಡಗಸ !

ಹೆಂಡತಿ:— [ವಕ್ರನಗೆಯಿಂದ] ಅಸಟಿ ಬರೂತಲೆ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣು ಅದರ ಮ್ಯಾಗಸ ! [ಹೋಗುವರು.]

(ಪರದೆ)

